АДОЛАТ КУЧЛИ, КУЧ ЭСА АДОЛАТЛИ БЎЛМОҒИ ЛОЗИМ

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг газетаси

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

1995 йил, 4 ноябрь, № 31

Шанба кунлари чиқади ● Сотувда эркин нархда

ИШОНЧ ЁРЛИҒИ ТОПШИРИЛДИ

Суратда: Жанубий Африка Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жакобус Адриан Экстин мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширмоқда.

Рўзимат ЖУМАНИЁЗОВ олган сурат.

Жанубий Африка Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Жакобус Адриан Экстин 2 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Президент Ислом Каримов Ўзбекистон билан Африка қитъасидаги йирик давлатлардан бири бўлмиш Жанубий Африка Республикаси ўртасида дўстона муносабатларнинг ўрнатилиши ҳар икки мамлакат халқлари манфаатига хизмат қилишини айтди.

Республикамиз раҳбари элчига янги масъулиятли ва шарафли вазифани адо этишида муваффақият тилади.

Жакобус Адриан Экстин ўз ҳукумати раҳбарияти Ўзбекистонда юз бераётган иқтисодий-ижтимоий ўзгаришларни диққат билан кузатиб келаётгани ва мамлакатимиз билан ҳар томонлама алоқаларни ривожлантиришга тайёр эканини таъкидлади.

Ишонч ёрлиғини топшириш маросимида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

(ЎзА).

● Диққат: тажриба

Суратда: туман ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Омонулла Исматуллаев, «Олтин водий» жамоа хўжалиги раиси, вилоят Кенгаши депутати Тухтабой Бектемиров ва бригада бошлиғи Жамилахон Жўраева билан.

БИР ЙИЛДА ИККИ ҲОСИЛ

Юртимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлашда, тезрок иқтисодий ... пахта етиштиришда ... Наманган вилоятининг Туракўрғон туманида ...

Х. ТОҲИРОВ.

● Партия ва ҳаёт

ТАШАББУСКОРЛИК — БОШ МАҚСАД

Юртбошимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» номли китобида мамлакатимизни иқтисодий ривожлантириш борасида олдимизда турган муҳим вазифалар, қилишимиз лозим бўлган долзарб ишлар аниқ ва лўнда ифодалаб берилган. Ана шу вазифалардан келиб чиқиб, партия ташкилотимиз ва унинг жойлардаги қуйи бўғинлари ўз йўл-йўриқларини белгилаб олмоқда, ўз йўналишларини ишлаб чиқаяпти.

Сафимизда жипслашган 600 нафар партия аъзоси вилоят ижтимоий-иқтисодий ҳаётининг кўпгина соҳаларида фаол иш олиб бораяпти. Айниқса, улар ташаббускорлик кўрсатаётган ишлар вилоятда экологик минтақани барқарорлаштириш, кичик корхоналарни барпо этиш, халқ таълими тизимини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш каби муҳим соҳаларда яққол кўзга ташланмоқда.

Маълумки, Жиззах ўз ҳудуди жиҳатидан республикамиздаги етакчи вилоятларнинг бири саналади. Аҳоли сонига нисбатан экин майдонлари анчагина. Партия Кенгашимиз масаланинг бу жиҳатларини ўрганиб чиқиб, жойлардаги ҳокимликлар ва ишлаб чиқариш ташкилотлари билан ҳамкорликни йўлга қўйди. Бунинг эвазига иқтисодий ислоҳотларнинг туб негизи ва бозор инфраструктураси мақсадларини аҳоли ўртасида тарғибот қилишга кенг йўл очилди. Масалан, Жиззах, Зомин, Ғаллаорол туманларида биз шу мавзуга бағишлаб семинар-кенгашлар ўтказиб, аҳолининг фикр-мулоҳазалари, уларнинг иқтисодий ислоҳотларни ҳаётга татбиқ қилишдаги қарашларини ўрганиб чиқдик. Янги тартибда иш олиб бориш бизга одамларга яқин бўлишимиз учун ҳали кўпгина ишларни олиб боришимиз зарурлигини кўрсатди. Шу билан бирга халқ орасидан етишиб чиқаётган тадбиркорлар, фермер хўжаликлари эришаётган тажрибаларни кенг тарғиб қилишга имкон яратилди.

Айтайлик, Зомин ва Ғаллаорол туманларида бу соҳадаги ишнинг яхши ташкил этилганлиги туфайли фаолият кўрсатаётган ўнлаб фермер хўжаликлари ишлаб чиқариш ва маҳсулот етиштиришни бозор муносабатлари талабларига мослаб олган. Хўш, нега энди ана шундай илғор тажрибаларни вилоятдаги бошқа туманларда ҳам кенг ёйиш мумкин эмас? Дарвоқе, уни ким тарғиб қилади?

Вилоят партия ташкилотимиз ана шу саволларга изчил жавоб қайтарар экан, жойларда аввало партияни таркиб топтириб, унинг аъзоларини кўпайтиришни эмас, аксинча юқорида таъкидланган масалаларни ўрганиб тарғиб қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Айнан, шундай масалалар партия фаолларининг ҳар ойда бўладиган кенгашида таҳлил қилинаяпти.

Иқтисодий шароит талабларидан яна бири, кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, уларга етарлича шарт-шароит яратиб беришдир. Партия Кенгашимиз вилоят тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш маркази билан доимий алоқада. Партия ташкилотимизнинг бевосита аралашуви ҳамда таклифи билан сўнгги олти ой оралиғида жойларда 40 дан зиёд кичик корхоналар барпо этилди. Эндиликда корхоналар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар республика истеъмол бозорини тўлдиришга хизмат қилмоқда. Яна бир муддаоимиз халқимизнинг ҳуқуқий билимини ошириш. Шу мақсадда партия ташкилотимизда фаолият кўрсатаётган ҳуқуқшунослар гуруҳи жойларда ўқувлар ташкил этаяпти. Вилоятда Ўзбекистон «Адолат» социал—демократик партиясига халқнинг муносабати қандай, — деган савол туғилиши мумкин. Гап шундаки, биз ўз олдимизга тезроқ сафимизни тўлдирайлик, деган мақсадни қўймаганмиз. Қолаверса, партиямизнинг Низом ва Дастурида ҳам бу ҳақда таъкидланиб, ташаббускор, тадбиркор, элим деб, халқим деб фидойилик кўрсатаётганларни сафимизга қабул қилиш қайд этилган. Тўғриси, биз партияни тарғибот қилиш билан эмас, балки қилаётган амалий ишларимиз билан эл орасига кириб боришга йўл очаяпмиз. Эндиликда, вилоятимизнинг барча туманларида партия Кенгашлари тузилган. Шу билан бирга ҳар бир туманда ўнлаб бошланғич партия ташкилотлари иш олиб бормоқда. Кўплаб зиёли ёшлар, хизматчилар, йигит-қизлар Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси сафида туриб, элимизга хизмат қилиш истагини билдиришмоқда. Яқинда сафимизга уларнинг 24 нафарини қабул қилдик.

Бир сўз билан айтганда, иқтисодий ислоҳотлар, бозор иқтисодиёти талаблари амалий ишда қатъий эътиқодли бўлишимизни, эл орасига чуқурроқ кириб бориб, ташаббусларни кенгайтиришимизни тақозо қилмоқда. Шундай экан, изчилликда олиб борилаётган демократик жараён ҳамда иқтисодий ислоҳотларнинг иккинчи босқичини татбиқ этишимизда фақат таҳлил билан чекланиб қолмай, унинг ташаббускорлари ҳамда етакчиларига айланмоғимиз даркор. Бунинг учун эса барча шарт-шароит мавжуд. Кенгашимиз ўз олдига ҳозир ана шў эзгу мақсадларни қўйган.

Аҳрор ИЛЁСОВ,
Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Жиззах вилояти Кенгашининг иккинчи котиби.

● «Адолат»га жавоб берадилар

«ДЎКОННИНГ «ҲОВЛИСИ» КЕНГ БЎЛСА, ПЕШТАХТАДА НЕ ГУНОҲ?

(«Адолат» газетаси, 1995 йил, 23 сентябрь, № 25)

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси билан «Адолат» газетасининг ҳамкорликдаги рейди асосида ёритилган мазкур мақолада Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг «Республикада савдони эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори республикамиз пойтахтидаги қатор савдо шахобчаларида суст бажарилаётгани, бунинг оқибатида кундалик истеъмол учун зарур бўлган ун, ёғ каби саккиз хил асосий маҳсулотлар пештахта юзини кўрмаётгани танқид қилинган эди. Рейд материали юзасидан олинган қуйидаги жавобларни маълум қиламиз.

— «Адолат» газетасида босилган «Дўконнинг «ҳовлиси» кенг бўлса, пештахтада не гуноҳ?» сарлавҳали мақола «Озиқ-овқат» бирлашмаси ва унинг тизимидаги савдо корхоналари ҳамда ҳар хил мулкчилик шаклида фаолият кўрсатаётган озиқ-овқат дўконлари раҳбарлари билан биргаликда кўриб чиқилди.

Газетада ёритилган танқидий далиллар муҳокама жараёнида тўғри эканлиги ва бу йўналишда зудлик билан тегишли тартиб ўрнатиш лозимлиги кўрсатиб ўтилди. Аҳолининг асосий озиқ-овқат маҳсулотлари таъминотида узилиш бўлишига йўл қўймаслик мақсадида аниқ тадбирлар белгиланди. Бу ишга бирмунча совуққонлик билан қараб, баъзи дўконларда энг зарур озиқ-овқат маҳсулотлари узилишига йўл қўяётган Чилонзор, Бектемир, Миробод туманларининг ҳиссадорлик жамиятлари ва мулкчиликнинг турли шаклидаги дўконларнинг раҳбарларига нисбатан амалдаги қонунга биноан маъмурий жазо чоралари кўрилди. Шайхонтоҳур, Сирғали ва Мирзо Улуғбек туманларининг озиқ-овқат ҳиссадорлик жамиятлари раҳбарларини ўз лавозимларидан четлаштириш ҳақида қарор қабул қилинди.

Шаҳар аҳолисини энг зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш ҳокимиятнинг доимий назоратига олинган.

Равшан ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари.

* * *

«Ўзбекбирлашув» бошқаруви «Адолат» газетасида босилган «Дўконнинг «ҳовлиси» кенг бўлса, пештахтада не гуноҳ?» сарлавҳали мақола билан танишиб чиқди. Ўтказилган рейд бўйича текширилган дўконлардан бирортаси Ўзбекбирлашув тизимига тегишли эмаслиги аниқланди.

Аммо шунга қарамасдан, аҳолини 8 турдаги энг зарур маҳсулотлар билан таъминлаш устидан назоратни янада кучайтириш тўғрисида барча вилоят матлубот кооперацияси ҳиссадорлик жамиятлари уюшмалари раҳбарлари яна бир бор огоҳлантирилди. Бундан ташқари «Ўзбекбирлашув» бошқарувининг масъул ходимлари вилоятларда бўлганларида, хизмат сафари давомида мазкур масала юзасидан ҳам амалий ёрдам кўрсатадилар, ҳам назорат олиб борадилар.

Ш. СОБИРОВ,
Ўзбекистон матлубот кооперацияси ҳиссадорлик жамиятлари марказий уюшмаси — «Ўзбекбирлашув» бошқаруви раисининг ўринбосари.

* * *

«Ўзбексавдо» уюшмаси «Адолат» газетасида босилган «Дўконнинг «ҳовлиси» кенг бўлса, пештахтада не гуноҳ?» сарлавҳали мақолани кўриб чиқиб, қуйидагиларни маълум қилади:

Мақолада Тошкент шаҳрининг Чилонзор, Бектемир, Миробод туманларидаги бир қатор савдо корхоналарида кундалик зарурий озиқ-овқат маҳсулотларининг айримлари савдода бўлмаганлиги тўғри танқид қилинган.

Ушбу мақола Тошкент шаҳридаги барча ҳиссадорлик жамиятлари, жамоа ва хусусий савдо корхоналари раҳбарларининг иштирокида ўтказилган кенгайтирилган мажлисда муҳокама қилиниб, уларнинг эътибори газетада танқид қилинган ҳолатларга қаратилди ҳамда тегишли тартиб ўрнатиш, асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан аҳолини узлуксиз таъминлаш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди.

Аҳолини асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда узилишларга йўл қўйганлиги учун «Чилонзор» ҳиссадорлик жамиятининг 1995 йилнинг 2 октябридаги 75-сонли буйруғига биноан 23-дўкон мудири З. Ҳайдаров, «Бектемир» ҳиссадорлик жамиятининг 1995 йилнинг 16 октябридаги 60-сонли буйруғига биноан 7, 13, 22-дўконларнинг мудирлари А. Содиқов, Г. Шахов, А. Шаронов, «Тинчлик» ҳиссадорлик жамиятининг 1995 йилнинг 6 октябридаги 87-сонли буйруғига асосан 7, 5, 12, 28-дўконларнинг мудирлари Ш. Шораҳмедов, С. Аширов, Г. Шадаева, О. Усмонов маъмурий жавобгарликка тортилиб, ишдан бўшатилдилар.

Тошкент шаҳридаги барча ҳиссадорлик жамиятларининг раисларига озиқ-овқат дўконларида мулкчиликнинг қай шаклида бўлишидан қатъий назар 8 хил маҳсулотлар доимий равишда савдода бўлишини таъминлаш вазифасига жавобгарлиги яна бир бор уқтирилиб, келгусида бу масалада камчиликларга йўл қўйган мутасадди ходимларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрилиши айтиб ўтилди.

Аҳоли таъминотини барқарорлаштириш мақсадида «Ўзбексавдо» уюшмаси ва унинг ташкилотлари томонидан шу йилнинг 9 ойи давомида 2,3 миллиард сўмлик етишмаётган озиқ-овқат маҳсулотлари марказлаштирилмаган манбалардан келтирилиб, аҳолига етказиб берилди. Шу жумладан, Тошкент шаҳри бўйича 356 миллион сўмлик шакар, ун, ўсимлик ёғи, гўшт, сариёғ ва бошқа зарур маҳсулотлар келтирилди.

1995 йилнинг 26 сентябрида «Ўздонмаҳсулот» корпорацияси ва «Ёғмойтамакисаноат» уюшмаси раисининг ўринбосарлари иштирокида аҳолини қарорда белгиланган озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш масаласи танқидий жиҳатдан муҳокама этилди ва тадбир-чоралар белгиланди.

Шароитни ҳисобга олган ҳолда 180 тонна пахта ёғи Тошкент шаҳри аҳолиси учун сотувга чиқарилди. 1995 йил ҳосилини қайта ишлаш ҳисобига гуруч манбаларини етказиб бериш бўйича зарур ишлар олиб борилмоқда. Хоразм вилоятидан ойнинг охиригача 1000 тонна гуруч Тошкент шаҳри аҳолисига етказиб берилади.

«Узулгуржибиржасавдо» уюшмасининг хабар беришича, шу йилнинг 1 ноябридан Украинадан III-чоракда айрим сабабларга кўра ўз вақтида келтирилмаган шакар республикага келтирила бошлайди.

Шу билан бирга 1996 йил 1 январга 40 минг тонна шакар, 1,5 минг тонна болалар овқати, 5 минг тонна қуруқ сутни йил охиригача олиб келиш режалаштирилган.

Масаланинг моҳиятини тушунган ҳолда, ҳар ўн кунда Тошкент шаҳри бўйича озиқ-овқат маҳсулотларининг олингани, сотилгани ва қолдиғи таҳлил қилинмоқда, бу ўз навбатида жойлардаги мутасадди ўртоқларнинг масъулиятини оширади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 14 декабрдаги 604-сонли қарори билан чакана савдо тармоғида 8 хил асосий товарлар бўлишини таъминлаш учун жавобгарлик Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари зиммасига ҳам юклатилган.

Шу муносабат билан «Ўзбексавдо» уюшмаси Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига кейинги вақтларда Тошкент шаҳри ва айрим вилоятларда юқори навли ун, гуруч, ўсимлик мойи ва бошқа баъзи озиқ-овқат маҳсулотлари савдосида узилишлар рўй бераётгани ҳақида хат юборилди ва бу борада жойларда ҳокимликлар томонидан амалий ёрдам кўрсатиш илтимос қилинди. «Ўзбексавдо» уюшмаси жойлардаги барча савдо ташкилотларининг раҳбарлари, ҳокимликлар билан биргаликда озиқ-овқат дўконларида 8 хил зарур маҳсулотларни доимий равишда буткул таъминлаш бўйича барча чора-тадбирларни кўрмоқдалар ва бу вазифанинг бажарилиши доимий назоратда бўлади.

Зафар ФАЙЗИЕВ,
«Ўзбексавдо» уюшмаси раиси.

ЎЗБЕКИСТОНДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 30 октябрь куни Хитой Халқ Республикаси Коммунистик партияси Марказий қўмитаси Сиёсий бюросининг доимий қўмитаси аъзоси Ху Цзинтао бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

● 29 октябрь куни Покистон пойтахти Исломободда республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китобининг тақдимот маросими бўлди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 31 октябрь куни ... Президенти Жейме Д. Уолфенсон раҳбарлигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Қабул маросимидан сўнг Президент Ислом Каримов ва Ж. Уолфенсон ... мамлакатимиз учун ... ажратилиши ҳақида битимни имзоладилар.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1 ноябрь куни Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлари Кенгашининг Тошкентда ўтказилаётган мажлиси иштирокчилари — Қозоғистон ва Қирғизистон ташқи ишлар вазирлари К. Тоқаев ҳамда Р. Отунбоевани қабул қилди.

● 1 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Италиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Карло Унгарони ... қабул қилди.

● Эрон Ислом Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси ... Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 2 ноябрь куни Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Стенли Эскудеро ... қабул қилди.

● ЮНЕСКО Бош директори Федерико Майор Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ... тақдирлади.

● «Махсалимиз — тинчлик, барқарорлик, ҳамкорлик». Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ... «Халқ сўзи» газетасида эълон қилинди.

● 2 ноябрь куни Президент Ислом Каримов Республика Фанлар академияси ... ташкил қилинган ...

Учрашувда Президентимиз Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев, Бош вазир ўринбосари С. Саидқосимов қатнашди.

● 28 октябрь куни Покистон Миллий Ассамблеясининг таклифига биноан Олий Мажлис Раиси Э. Халилов бошчилигидаги Ўзбекистон парламенти делегацияси Покистонга жўнаб кетди.

● 31 октябрь куни Олий Мажлис Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши аъзоси ... Хитой Коммунистик партияси Марказий Қўмитаси Сиёсий бюроси ... Хитой Республикасининг делегациясини қабул қилди.

● Нукусда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг сессияси бўлди. Уни Жўқорғи Кенгес раиси У. Ашировка бошқарди. Сессияда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков иштирок этди.

● 3 ноябрь куни Вазирлар Маҳкамасида «Туркистон халқларининг маданияти» ... Бош вазир ... иштирок этди.

● Тошкентда Ўзбекистон Фанлар академиясининг республика Фанлар академияси ... академик ... Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев иштирок этди.

ЖАҲОНДА

● Лондонда Россия ва МДҲ давлатларида бозор ва банк тизимларига бағишланган ... конференция очилди.

● Италиянинг ... 230 килограмм героин ...

● Россия парламенти депутатлигига номзодлар ...

● Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ...

● Афғонистонда ... «Толибон» ...

● Чеченистонда ...

● Эстония ...

● Жанубий Кореянинг ... «ДЭУ» концерни Польшада ...

● Озарбайжон ...

● Белоруссия ...

● «Обуна—96» ●

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

1995 йил 1 октябрдан бошлаб республика «Адолат» газетасига обуна бошланди. ...

ОБУНА БАҲОСИ:

якка тартибдаги обуначилар учун:

6 ойга — 162 сўм 90 тийин,

12 ойга — 324 сўм.

ташкилотлар учун:

6 ойга — 186 сўм,

12 ойга — 372 сўм.

Нашр кўрсаткичи:

64597 (якка тартибда), 64598 (ташкилотлар учун).

Ёдингизда бўлсин, «Адолат» энг оммавий, энг арзон газетадир. Унга ҳар доимгидек келаси йилда ҳам

ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

• Қўшма корхона

«ОСВАЛ»НИНГ КЕЛАЖАГИ ПОРЛОҚ

[illegible] амалга оширилади. Айни кунда қўшма корхона ишини ривожлантиришга оид барча масалалар ўзбек-ҳинд мутахассислари томонидан бамаслаҳат ҳал этилмоқда. Чортоқ туман ҳокимлиги мазкур қўшма корхона ишига доимий кўмак бериб келмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ

СУРАТДА: Ҳиндистоннинг «ОСВАЛ» компанияси президенти Жангилал Освал, Чортоқ тумани ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Турсунали Пўлатов ҳамда компаниянинг республикамиздаги вакили Раджин Освал корхона келажаги хусусида фикр алмашмоқдалар.

Муаллиф олган сурат.

• «Пахта — 95» •

ҲИММАТ

[illegible] бермай терим суръатига тобора суръат қўшишмоқда. Уларнинг орасида «Тошкентсут» ижара корхонасининг ишчан жамоаси ҳам бор. Бу ерда меҳнат қилаётган 70 нафарга яқин ишчи-хизматчи айни пайтда пойтахт вилоятининг турли ху- [illegible] лардан олинаётган серунум машина ва механизмлар одамларимизнинг оғирини енгил қилмоқда. Шундай экан, пахтани фақат деҳқоннинг иши деб, ташлаб қўйиш ярамайди. Қўлидан келган, имконияти бор одамнинг ҳозир далага чиққани, бободеҳқоннинг [illegible] ўрта ҳисобда 35-40 килограммдан пахта териб топширмоқда.

Ҳа, пахта бугун ҳамманинг ишига айланган. Чунки, ҳали ҳосил тўла йиғиштириб олингани йўқ. Кунлар эса ғанимат. Республикамизнинг кун сайин юксалиб [illegible]

Рустам ДОСТОН.

Суратларда: «Тошкентсут» ижара корхонаси ҳисобчилари Наргиза Исломова, Насиба Дўстметова, бош ҳисобчи Дилбар Раҳимова ва ишчи Козимбек Муҳитбеков ҳосилнинг чўғи баландлигидан мамнун; корхона ёрдамчилари — ҳашарда.

Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар.

АҲОЛИНИ ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯЛАШ—ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИ

Республикамизда иқтисодий ислоҳотларнинг иккинчи босқичи вазифаларини амалга оширишда маҳаллаларнинг нуфузи қандай бўлаяпти? Ижтимоий адолатни қарор топтириш ҳамда бозор муносабатларини шакллантиришда, шунингдек, тадбиркорликни қўллаб-қувватлашда маҳаллалар олдига қўйилган вазифалар нималарда ўз ифодасини топмоқда?

Мухбиримизнинг Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Шукур ТЕМУРОВ билан суҳбати шу ҳақда бўлди.

— Шукур ака, гапни «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этишдан кўзланган мақсад ва унинг жамиятимизда тутган ўрнидан бошласак.

— Республикамиз Президентининг 1992 йил 12 сентябрдаги Фармонига асосан «Маҳалла» хайрия жамғармаси ташкил топди. Ундан кўзланган мақсад эса халқимизнинг унутилаёзган урф-одатлари, анъана ва боболар меросларини даврга мослаб давом эттириш, ёш авлодни маънан баркамол, ақлан юксак ҳамда жисмонан бақувват қилиб камол топтириш, миллатидан қатъий назар аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишга кўмаклашиш, жамиятимизда ижтимоий адолатни қарор топтириш, шунингдек, ислоҳотлар негизини элимиз қалбига сингдиришдан иборатдир.

Шу маънода, айни пайтда республикамизда 12500 га яқин маҳалла ва гузар фаолият кўрсатиб келаяпти. Улардa улкан ҳаёт тажрибаларига эга, тадбиркор ва ташаббускор, эл орасида эътиборли кишилар раҳбарлик қилишмоқда. Ана шундай жонкуяр кишилар билан ҳамкорликда жамғармамиз дастлабки босқичда, кам таъминланган оилалар, ногиронлар, уруш ва меҳнат фахрийлари ҳамда етим болаларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ишлари билан шуғулланди.

Республикада иқтисодий ислоҳотларни ҳаётга татбиқ этишнинг иккинчи босқичи кетаётган шу кунларда ҳам жамғармамиз миллий қадриятларни тарғиб қилиш, оилани мустаҳкамлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш, соғлом авлодни камол топтириш, ижтимоий адолатсизликка шафқатсиз бўлиш, маҳаллалар ўртасида маданий-маърифий ишларни кучайтириш, ёшларни турмушга тайёрлаш, аҳоли турар жойларида тадбиркорликни ҳамда ҳунармандчиликни ривожлантириш, кичик корхоналар барпо этиш, ишсизликка барҳам бериш каби масъулиятли ишларни амалга ошираяпти.Бу борада оила-маҳалла-мактаб ҳамкорлигига, корхона-маҳалла дастурини ҳаётга тадбиқ қилишга жиддий аҳамият берилмоқда.

— Дарвоқе, кам таъминланган оилалар жамғарма томонидан қўллаб-қувватланмоқда, — дедингиз. Айнан шу масалага батафсилроқ тўхталишингизни истардим.

— Маълумки, бозор иқтисоди шароитида, гарчи, ўткинчи бўлса-да, айрим қийинчиликларга дуч келинаётганлиги ва улар бевосита оила даромадига ҳам таъсир этаётганлиги сир эмас. Дарвоқе, республикамиз раҳбарияти, хусусан, юртбошимиз Ислом Каримов масаланинг бу жиҳатларини инобатга олиб 1994 йил 23 августда «Кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялашни кучайтиришга оид тадбирлар тўғрисида» Фармон чиқарди. Бу эса юртимиз аҳлининг ёрдамга муҳтож қисмини муҳофаза қилишдаги жуда катта ғамхўрлик бўлди.

Эндиликда кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш маҳалла фуқаролари ёки уларнинг вакиллари йиғинлари қарорига кўра тайинланаяпти. Кўпни кўрган оқсоқолларимиз бундай ишонч ва масъулиятни иймон ила уддаламоқдалар. Шу туфайли ҳам 1994 йилнинг тўртинчи чорагида республикамиз бўйича 367228 та кам даромадли оилаларга 201,7 миллион сўм миқдорида моддий ёрдам кўрсатилган бўлса, шу йилнинг биринчи чорагида 637359 та оилага 312,9 миллион сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

Бундан ташқари республикамиз олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таҳсил олаётган кам даромадли оилаларнинг фарзандлари ёки ҳарбий билим юртларида ўқиётган шундай кишилар ҳам жамғарма назаридан четда қолган эмас. Чунончи, жамғарманинг бўлимлари билан келишилган ҳолда Республика бошқаруви 100 минг сўм ажратиб, 15 та махсус «Маҳалла» стипендияси жорий этган.

— Умуман, Президентимиз ва ҳукуматимиз томонидан кўрсатилаётган бу каби саъй-ҳаракатларнинг туб негизида биринчи галда ёшлар тарбияси авлодларимизни соғлом ва баркамол қилиб вояга етказиш каби хайрли ишлар турганлигини ҳам унутмаслик лозим.

— Шукур ака, анъанавий бўлмаса-да, яна бир савол. Маҳалла фаолларининг куйинчаклик билан олиб бораётган ишларига қарамай, қишлоқ гузарларида ҳам, ёхуд шаҳар маҳаллаларида ҳам аҳён-аҳёнда ёшлар ўртасида тартиббузарликлар, вояга етмаганлар ўртасида жиноятга қўл уришлар учраб тураётганлигини сир сақлаб бўлмайди. Жамғарманинг Республика бошқаруви бу борада ҳам жиддий чоралар кўраяптими?

— Нима ҳам дейиш мумкин. Афсуски, бу борада маҳаллаларда, «Маҳалла» хайрия жамғармасининг жойлардаги бўлимларида олиб борилаётган ишлар ҳали кўнгилдагидек эмаслиги сезилиб қолаяпти. Масалан, Ўзбекистон Ички ишлар вазирлигидан олинган аниқ маълумотларга кўра, республикада вояга етмаган ёшлар томонидан содир этилган жиноятлар сони кейинги пайтларда бирмунча кўпайган.

Содир этилаётган жиноятлар хоҳ у катта бўлсин, хоҳ кичик бўлсин, бевосита уларнинг илдизи маҳаллага бориб тақалади. Маҳалла эса, айтиш жоиз бўлса, туруш-турмушимизни, одоб-ахлоқ доирамизни, дунёга юз тутишимизни, боринки, ҳамма-ҳаммасини шакллантирувчи бешик мисолидир. Шу боис, эндиликда кўплаб тадбирлар ишлаб чиқдик. Жумладан, Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда «Оила — мактаб — маҳалла» концепцияси асосида ҳар хил кечалар, баҳслар, мулоқот ва учрашувлар, мушоиралар ўтказилмоқда. Шунингдек, маҳалла фуқаролар йиғини етакчилигида ота-оналар билан учрашувлар, давра суҳбатлари, конференция ва ўқувлар ҳам ташкил этилди. Шулар қаторида ёшларни Ватанга садоқатли кишилар қилиб тарбиялаш, улар шуурига умуминсоний ва миллий қадриятларни сингдириш, бола тарбиясида халқ педагогикаси дурдоналаридан фойдаланиб, маҳалла, оила ва мактаб ҳамкорлигини юқори даражага кўтариш мақсадида «Маҳалла ва мактаб ҳамкорлиги» Республика кўрик-танлови ҳам ўтказилди.

• Маҳалла — жамият таянчи

Бу ва шунга ўхшаш ўнлаб тадбирлар йўлга қўйилганлиги туфайли унинг самараси чакки бўлмаяпти. Жойларда «Энг намунали маҳалла», «Намунали оила» деб фахрланадиган маҳалла ва оилаларимиз сони кўпаймоқда ва уларнинг бу соҳада эришган тажрибалари кенг тарғиб қилинаяпти.

— Кўпчилик маҳаллаларда истиқомат қилувчилар, айниқса, қишлоқдагилар билан мулоқотда бўлсангиз, айримларнинг ишсизлик ҳақидаги фикрларни қулоққа чалиниб қолади. Жамғарма бошқаруви мана шу жиҳатга ҳам қизиқадими ёки давлатдан ажратилаётган маблағ билан чегараланиб қолаяптими?

— Жуда ўринли савол. Юқорида таъкидланганидек, жамғармамиз кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш билан бирга тадбиркорликни юксалтириш, кичик корхоналарни маҳаллаларда барпо этиш, ҳамда қишлоқларимизга саноат тармоқларини олиб киришда жонбозлик кўрсатиш каби ишларни ҳам бажаришни ўз одига мақсад қилиб қўйган.

Масалага шу жиҳатдан ёндошилганда Андижон, Наманган ва Фарғона каби вилоятларда, Тошкент шаҳридаги ўнлаб маҳаллаларда ишбилармонлик таркиб топди. Кичик корхоналар барпо этилиб, маҳсулот бера бошлади. Бу эса иқтисодий ислоҳотлар орқали минглаб кишиларни ишчи ўрни билан таъминлашга, ўз-ўзини бошқаришга имкон бермоқда...

Яна бир гап: жамғарма бошқаруви жойлардаги корхоналар, муассасалар ва завод-фабрикалар билан доимий алоқада бўлиб турибди. Айтайлик, жамғарманинг ана шу ҳамкорлиги натижасида шу йилнинг ўтган ойларида 1000 нафардан ортиқ киши иш ўрни билан таъминланди.

Шуни хулоса қилиб айтиш мумкинки, ислоҳотларни ҳаётга татбиқ қилишда бирлигимиз ҳам, келажагимиз ҳам маҳалла билан боғлиқ. Шундай бўлгач, маҳаллалар ишини такомиллаштиришга, қабул қилинган қонунларни ҳаётга жорий этишга барчамиз ҳамжиҳат ҳисса қўшсак, турмушимиз янада фаровон, маҳаллаларимиз тағин ҳам обод бўлаверади.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ суҳбатлашди.

Тошкент. «Ўриксор» мавзесида очилган «Изза» новвойхонасида 14 хил нон маҳсулотлари тайёрланмоқда. Унинг ёнидаги махсус дўконда ҳар куни иссиқ нон, салқин ичимликлар ва қандолат маҳсулотлари сотилаяпти. Ўзлари учун яратилган бу қулайликдан мавзеда яшовчи кўпчилик аҳоли бениҳоя мамнун бўлмоқда.

Суратда: янги новвойхонанинг дўконида.

Рустам ШАРИПОВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН ТУРИЗМИ

Коҳирада Жаҳон Туристик ташкилотининг 11-Бош Ассамблеяси бўлди. Унда 127 мамлакат, жумладан Ўзбекистоннинг ҳам вакиллари иштирок этди.

Мазкур Ассамблеяда республикамиз атроф-муҳитни асраш бўйича комиссиянинг ижроия қўмитаси аъзолигига сайланди. Унга шунингдек, Жаҳон Туристик ташкилотининг Европа бўйича минтақавий комиссияси раиси ўринбосаридек фахрли лавозим берилди.

Ўзбекистон сессиянинг «Ипак йўли» лойиҳасини ривожлантириш ишида фаол иштирок этди, Тошкентда Жаҳон Туристик Ташкилотининг «Ипак йўли» дастури бўйича халқаро марказини очишни таклиф қилди. Бош Ассамблеяда бу таклиф қизғин кутиб олинди.

Мамлакатимиз делегациясининг Миср Араб Республикасига ташрифи давомида Миср туризм вазирлиги билан «Ўзбектуризм» миллий компанияси ўртасида туризм соҳасида ҳамкорлик қилиш юзасидан битим имзоланди.

Хушхабарлар

• Наманган

ЯНГИ ПАСПОРТЛАР ТОПШИРИЛДИ

«Баҳор» маҳалласида 250 нафар янги паспорт топширилди. «Баҳор» маҳалла оқсоқоли Тўрамирза Мирзаев, шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосари Неъматжон Расулов ва бўлим ходимлари бу ишда фаоллик кўрсатдилар. Меҳнатчиларнинг олтинга тенг вақтини тежаш, оворагарчиликларга барҳам бериш ниятида қилинган бу тажриба кенг ёйишга арзийди.

Турғунпўлат СУЛАЙМОНОВ.

• Сурхондарё

ҲАШАРЧИЛАР МАМНУН

Шўрчи тумани маданият ишлари бўлими қошида «Кумуш тола» ашула ва рақс халқ дастаси ҳамда «Кушон» ва «Турон» эстрада гуруҳларидан иборат пахтакорлар ва ҳашарчиларга маданий хизмат кўрсатувчи махсус гуруҳ тузилган. Гуруҳ тумандаги илғор жамоа хўжаликларининг йиллик пахта тайёрлаш режасини уддалаган бригадаларида 10 дан ортиқ томошалар кўрсатишди.

Яқинда гуруҳ, мазкур туман ёшлар иттифоқи ҳамда хайрия жамғармаси билан биргаликда Бандихон тумани пахтакорларига яқиндан ёрдам бераётган ҳашарчилар — Шўрчи районидаги 17, 32-ҳунар техника билим юртлари талабалари ҳузурида бўлишди.

Ҳашарчиларга катта концерт дастури намойиш қилинди.

Гулнора ҚУРБОНОВА.

• Тошкент

ЯНГИ ДОРИ

Турли юқумли касалликларга қарши ишлатиладиган дори-дармонлар қаторига яна битта шифобахш модда қўшилди. Альбендазал деб номланган бу янги дори ўзбек кимёгарларининг самарали изланишлари натижасида вужудга келди.

Ўзбекистон Фанлар академияси Ўсимлик моддалари кимёси институтининг бир гуруҳ етакчи олимлари яратган бу дори лаборатория шароитида ҳам синаб кўрилди. Унинг клиник тажрибаси эса Россия тиббиёт паразитология си институтида амалга оширилди.

Бу кузатишлар альбендазолнинг истиқболли ва тиббиётда муҳим муолажавий аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Шу сабабли ҳам уни кўплаб тайёрлашга киришилди. Айни пайтда ҳамдўстлик мамлакатларида ҳам янги дорига қизиқиш ортмоқда.

А. АЛИЕВ.

Маданият янгиликлари

• Мусиқа

Ўзбекистон бастакорлар уюшмасининг ташаббуси билан мустақиллигимиз беш йиллиги олдидан мусиқа байрами бошланди. Байрам Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясида очилди. Олти кун давом этадиган ўзига хос бу кўрикда пойтахт театрлари, «Баҳор» концерт залида, институт ва махсус мусиқа мактабларида бастакорлар сўнгги йилларда турли жанрларда яратган асарлар янграйди.

• Кино

Республика киночилар уюшмаси жаҳон кино санъатининг 100 йиллиги ҳамда миллий киносанъатимиз 85 йиллигига бағишлаб, ўзбек кино усталари фильмларини намойиш этди. Республика киночилар уйида мухлислар таниқли режиссёрлар Комил Ерматов, Йўлдош Аъзамов, Шуҳрат Аббосов, Латиф Файзиев турли йилларда яратган «Алишер Навоий», «Ўтган кунлар», «Улуғбек юлдузи», «Сен етим эмассан» каби 14 фильмни томоша қилдилар.

• Археология

Кўҳна Термиз харобаларида қазиш ишлари олиб борган «Ўзбекистон — Франция — Бактрия» археологик экспедицияси мавсумини якунлади. Бу ердан турли сопол ва шиша идишлар, ҳайкалчалар, аёллар тақинчоқлари, қадимда зарб этилган тангалар ва бошқа буюмлар топилди.

• Адолат тарозиси

Буюк адибимиз мозийга қараб иш тутмаклик хайрли эканлигини уқтириб кетган эди. Яқин мозийни эслайдиган бўлсак, бундан ўн йил муқаддам юртимизда бошланган катта қатағон халқимиз бошига не-не кулфатлар солгани дарҳол ёдимизга тушади. Ўша машъум кунлар қора дафтари саҳифаларини бирма-бир варақлаганингиз сайин бугунги ёруғ кунлар қадр-қимматини янада яққолроқ ҳис қила бошлайди, киши.

«МЕН ҚУЁШНИ КЎРАЯПМАН...»

Яқинда Қашқадарё сафарида юрар эканман, яқин танишим Турсунбой Шароповни учратиб қолдим. Кўришмаганимизга ҳам ўн йил бўлибди. Ҳозир у Китоб туманидаги «Наврўз» давлат хўжалигига раҳбарлик қилаётган экан. Ўша ўн йил аввал у совхозда бўлим бошқарувчиси бўлиб ишлаганини, уни ҳийла «ковла-ковла» қилишганини, лекин ҳеч нарса «ёпиштира» олишмаганини яхши эслайман. Кўришган чоғимиз шу борада гап очилиб кетди.

— Мен-ку ўзимнинг беайб эканлигимга юз фоиз ишонардим, — деди гап орасида Турсунбой. — Лекин акамдан хавотирда эдим. Соғлиги анча ёмон эди. У кишининг бошидан ўтган ишлардан сиз бехабарсизда-а?

Сўнг у мени бўлиб ўтган ҳамма ишлардан воқиф қилди. Рост айтишим керак: қулоқларимга ишонмадим. Даҳшатга тушиб кетдим. «Йўқ, Турсунбойнинг акаси Нажмиддин ака билан шахсан учрашмасам бўлмас экан» — деган фикрга келдим. Шу куниёқ Турсунбойнинг ҳамроҳлигида Китобга йўл олдим. Машаққатли тақдир эгаси Нажмиддин ака билан учрашиб, узоқ суҳбатлашдим. Ана энди, қимматли газетхон, ака ва уканинг ўз оғзидан эшитганларимни жамлаган, ягона ипга тизган ҳолда сизга сўзлаб берай.

Турсунбой ШАРОПОВ: — Мен мабодо акам ҳақида илиқ гаплар айтсам, «Ҳар ким ҳам ўз туғишганини мақтайди-да» дейишингиз турган гап. Ҳеч ҳам ундай эмас. Мен ҳамма нарсага холис баҳо берадиган одамман. Гапимни китобликларнинг барчаси тасдиқлаши мумкин. Акам неча йил колхозга раислик қилган бўлса, бировнинг бир тийинига хиёнат қилмаган. Шунча йил раис бўла туриб на уй солди, на машина олди. Фақат ишни биларди, кечаю-кундуз меҳнатни биларди, холос.

Тумандаги собиқ Куйбишев номли жамоа хўжалигига ҳам бор-йўғи уч йил раислик қилди. Кейин, оммавий текшир-текшир бошлангач, унинг боши узра ҳам қора булутлар соя ташлади. Келинг, яхшиси гапни ўзларидан эшитайлик.

Нажмиддин ШАРОПОВ: — Ўша саксон учинчи йилнинг кузида бизнинг колхоз планни барвақт бажариб бўлганди. Лекин районда, вилоятда, республикада «Ур-ҳо-ур» давом этарди. Бир нарсани яхши билардик: то республика плани тўлмагунча тинчлик йўқ.

Кунлардан бирида хўжалигимизга районнинг каттаси келиб қолди. Гап орасида бизга яна фалонча тонна пахта етказиб бериш тўғрисида қўшимча топшириқ юклатилганини, уни бажаришимиз шарт эканлигини айтди.

— Мабодо бажара олмасам-чи? — сўрадим мен.

— Унда партия билетингиз билан жавоб берасиз.

— Ахир биз планни адо этиб бўлганмиз. Далаларда йилт этган пахта қолгани йўқ. Шунча тоннани қаердан оламан?

— Қаердан олишни мен сизга ўргатишим шартми?— юзимга тик қаради у, — ўзингиз яхши биласиз.

У очиқдан очиқчасига «Пахтани заводдан сотиб оласан» дея шама қилмоқда эди.

— Бу иш менинг қўлимдан келмайди, — дея жавоб бердим, — керак бўлса, мендан раисликни олиб қўяверинглар.

— Бўлмаса кечқурун райкомга ўтинг, — деди «хўжайин», — мен ҳам топшириқ олганим учун гапиряпман. Ўша топшириқ берган одамлар кечқурун райкомда бўлишади. Уларга ўз оғзингиз билан жавобингизни айтинг.

Кеч соат ўнларда райкомга бордим. Республикадан бизга вакил қилиб юборилган юксак лавозим эгаларидан бири ва областнинг каттаси шу ерда эканлар.

— Мана, донгдор раисимиз Шаропов, — дея таништирди мени областнинг каттаси, — планни дўндириб қўйдим деб қўшимча топшириқни бажаришдан бош тортяпти.

Шу сўзлар билан областнинг «хўжайини» менга бир ўқрайиб қараб қўйди. Тошкентдан келган раҳбар эса насиҳатомуз гап бошлади.

— Топшириқни бажариш керак, оғайни, бажарилмаса яхши бўлмайди.

Бу гапларда чуқур маъно бор эди, дарҳол пайқадим.

Лекин мен топшириқни бажармадим. Оқибатидан қўрқдим. Эртасига эса райкомнинг навбатдан ташқари бюроси чақирилди. Унда менинг шахсий масалам муҳокама қилиниши керак экан. Бюро аъзоларидан кимдир қарор лойиҳасини ўқиб эшиттирди: «Район партия комитетининг кўрсатмаларини бажаришдан бош тортганлиги учун Нажмиддин Шаропов колхоз раислиги лавозимидан бўшатилсин ва КПСС сафидан чиқарилсин».

Райком залида барча хўжаликларнинг раҳбарлари тўпланишган эди. Аввалига ҳеч ким миқ этмади. Сўнгра кекса, ҳурматли раисларимиздан бири ўрнидан туриб, сўз бошлади:

— Ўртоқлар, келинглар, энг аввало ўзимиз учун бир нарсани аниқлаб олайлик, — деди у вазмин-салобатли овози билан, — хўш, Шароповнинг айби нимада? Планни, мажбуриятни ортиғи билан бажариб қўйган одам бўлса у! Битта айби пахта сотиб олиб, «қўшимча топшириқ»ни бажаришдан бош тортаётганлигими? Ундай бўлса, мени ҳам қўшиб ишдан олинглар. Мени ҳам партиядан ўчиринглар!

Зал сув қуйгандек жимиб қолди. Бироздан сўнг «Бюро мажлиси эртага қолдирилди» деб эълон қилишди. Ҳаммамиз тарқалишдик... Қолган гапларни сен гапириб берақол, Турсунбой, мен хийла ҳаяжонланиб кетдим.

Турсунбой ШАРОПОВ: — Эртасига бюро чақиришга кимларнингдир юраги дов бермадими ёки уларнинг хаёлидан кўтарилдими — бу ёғи бизга қоронғу. Лекин кўп ўтмай акамнинг ҳаётида устма-уст фожеали воқеалар рўй бера бошлади.

Ўша куз кунларининг бирида унинг 28 ёшли, Алпомишдек паҳлавон ўғли мотоциклда ҳалокатга учраб, нобуд бўлди. Акамнинг ўзи кўпдан бери кўзлари оғриб юрар эди. Шу сабаб бўлдию тақдирнинг бу аёвсиз зарбасига дош беролмай, қаттиқ ётиб қолди. Охир оқибат иккала кўзи кўрмай қолди. Худди мана шу кунлари колхозда иш бошлаган гдлянчи терговчилар уни бирданига ҳибсга олдилар. Аввалги йилги пахта терими мавсумида, акам касалхонада оғриб ётган кунлари унинг ўрнида қолган ўринбосари юқоридан берилган ҳалигиндай «топшириқ»нинг бир қисмини бажарган экан. Ишни қилган ўринбосар эди, аммо пировардида хўжалик раиси сифатида акам жавоб бериши керак экан. Хуллас, кўзларидан деярли ажралган одамни «турма»га олиб кетдилар. Унга ҳатто ўғлининг йигирма кунлик маросимини ўтказиб олишига ҳам рухсат бермадилар...

Бир неча муддат ўтгач, акамнинг ишини судга олиб чиқишди. Суд мажлиси у ўзи ишлаган колхоз клубида бошланди. Акамга сўз берилганда у кўзлари хиралашиб, ҳеч нарсани кўрмаётганлигини айтди. «Аввал мени даволаб, кўзларимни очинглар, сўнг ҳар қандай жазони олишга тайёрман», — деди у.

Судни Жиззах вилоятидан келган судья бошқариб борарди. У кимларнинг кўрсатмаси билан иш тутаётганлиги ҳаммамизга маълум эди.

— Сиз кўп гапирманг-да, саволларимизга жавоб беринг, — деди у кўрслик билан акамга, — қонун ҳамма учун баробар.

Шунда саксон беш ёшли отам ўрнидан турди.

— Мана шу судланаётган одам менинг ўғлим бўлади, — деди у, — ўзларингиз кўриб турибсиз, кўздан қолган. Қонун ҳам, оддий инсонийлик қоидалари ҳам бундай кишиларга нисбатан раҳм-шафқатли бўлишимизни тақозо этади. Мен уни озод қилиб юборинглар, деяётганим йўқ. Айби бўлса, жазосини олсин. Лекин аввало унинг кўзларини очинглар-да, судья болам! Ахир у ким билан гаплашаётганини, кимнинг саволларига жавоб бераётганлигини кўриб-билиб турсин.

Бу гаплар бағритош судьяга қилчалик ҳам таъсир қилмади.

— Қонун олдида ҳамма баробар дедим-ку! — чўрт кесди у.

Отам умри давомида бировдан бирон нарса илтимос қилган одам эмасди. Ана ўшанда, саксон беш ёшида унинг кўзларида ёш йилтираганини кўрдим.

— Майли, бу ёғини худога солдим, — дея бошини хам қилганча суддан чиқиб кетди. Биз унинг нафасидан чўчирдик. Юрагим жиғ этди...

Ниҳоят, акамнинг аҳволи тобора оғирлашавергач, судни тўхтатишга мажбур бўлдилар. Уни Тошкентга олиб кетишди. Бир-икки ой шу ерда, касалхонада даволанди. Биз, қариндош-уруғлари унинг ёнига бўзчининг мокисидек қатнаб турдик.

Охири, бир кун касалхонадан яна «турма»га қайтди у. Янги суд мажлиси куни белгиланди. Шунда мен таваккал дея бир иш қилдим. Суд бўлишидан бир-икки кун илгари Жиззахга йўл олдим. Вилоят судини топиб бордим. Суд раиси истараси иссиққина аёл экан. Яхши, самимий кутиб олди. Унга ўзимни таништирдим. Бор гапни гапириб бердим. Акамни суд қилаётган судьянинг фамилиясини айтдим. «Опа, — дедим мен суд раисига, — худо одамларга раҳм-шафқат улашаётганда бу одам четда қолиб кетган экан. Бўлмаса икки кўздан қолган кишини ҳам суд қиладими! Илтимос, унинг ўрнига бошқа биронта судьяни юборинг, йўқ деманг».

Опа бир нуқтага тикилганча узоқ ўйланиб қолди.

— Албатта, энди бошқа одам боради, — деди у ниҳоят, — сизнинг хабарингиз йўққа ўхшайди. Сиз айтган судьямиз бундан уч кун аввал машинада аварияга учраб, оламдан ўтди...

Мен ногоҳ бошимни эгдим... Сўнг опага ҳозир кўп одамлар ноҳақдан қамалиб кетаётганлигини айтдим, бу совуқ шабада қаёқдан эсаётганлигини тушунтирмоқчи бўлдим.

— Ҳаммасини биламан, — кўнглимни кўтарди суд раиси, — ишонаверинг, бу нарсалар ўткинчи, вақтинчалик ҳаммаси. Замон яхши бўлиб кетади, кўрасиз ҳали.

Уч кундан сўнг Китобга Жиззахдан судьяларнинг бошқа бир гуруҳи етиб келди. Улар ишни синчиклаб ўргандилар. Бу ишга дахлдор барча одамлар билан бирма-бир суҳбатлашдилар. Ниҳоят судья акамга бир гап айтди: «Бутунлай нотўғри иш бўлибди. Сизни ҳибсда сақлаш учун ҳеч қандай қонуний асос йўқ экан».

Кўп ўтмай суд бўлди. Акамни шу ернинг ўзидан, суд залидан озод қилиб юборишди.

— Сиз беайбсиз, Нажмиддин ака, — деди судья, — бориб, кўзларингизни даволатинг.

Қаранг-а, арзимаган иш эканку, шунчалик бўрттиришибди, инсонга шунчалар азоб беришибди! Судьянинг ҳалиги сўзларидан кейин кўзларимиздан ёш чиқиб кетди.

Йиллар ўтди. Ҳамма нарса ўз изига тушди. Лекин акамнинг кўзлари ҳадеганда тузалавермади. Орадан бир неча йил ўтгач, ниҳоят, мен уни Москва шаҳрига олиб боришга, ўша ердаги махсус шифохонада операция қилдиришга муваффақ бўлдим. Лекин акамнинг фақат бир кўзи очилди, холос. Мана шунга ҳам олам-олам хурсанд эди у. Ёдимда, операциядан бир неча кун кейин кўзларидан махсус қора бойлағични олиб ташлаганларидан сўнг у бирданига хитоб қилиб юборди:

— Ука, мен қуёшни кўраяпман.

Бу сўзларда асл маъно ҳам бор эди, рамзий маъно ҳам. Бу пайтлар тўқсон биринчи йилнинг мунаввар кузи кириб келган, неча-неча ўн йиллар давом этган зулмат кечасидан сўнг юртимиз осмонида ярқ этиб қуёш кўрина бошлаган эди...

Қодиржон СОБИРОВ.

● *Қиш тайёргарликни ёқтиради*

КИМГА ИШ, КИМГА БАҲОНА КЕРАК?!.

Ёзда ёпинчиғингни ташлама, қишда ўзинг биласан, деган ибора бежиз айтилмаган. Одатда барча жойлардаги каби Тошкент шаҳрида ҳам қишга тайёргарлик ишлари баҳор ойларидаёқ бошланади. Бироқ совуқ кунлар келди, дегунча бу борада муаммолар, ташвишлар янада ортади. Хўш, хайрли ишга баҳордаёқ қўл урилган бўлса, бугунга келиб у ҳақда ортиқча ташвиш чекишга не ҳожат? Аслида-ку, Тошкент шаҳар ҳокимияти қошидаги шаҳар коммунал хўжалик ишлари бирлашмасининг шу кунларда амалга ошираётган тадбирий чоралари чакки эмас. Лекин...

● Рейд

Иситиш шохобчаларининг ҳанузгача хонадонларни тўла таъминлай олмаётганлиги шаҳарликларнинг дилини ранжитмоқда. Яхшиси, мана бу далилларга эътибор қаратсак ўринли бўларди. Шаҳардаги мавжуд 11 та иситиш қозонхоналарининг тўла қувват билан ишга туширилганлигига қарамай, Мирзо Улуғбек, Юнусобод, Чилонзор, Шайхонтоҳур туманларидаги ўнлаб хонадонлар ҳанузгача ундан баҳраманд бўлолмаяптилар. Ҳудди шунингдек, йил бошидаёқ тўла таъмирдан чиқарилишга мўлжалланган 3900 та уйдан шу кунгача атиги 190 таси жорий таъмирланган. Бунинг оқибатида, масалан, куни кеча Собир Раҳимов туманидаги 21 та уйда иссиқлик бўлмаганлиги қайд этилган бўлса, шунинг 15 таси жорий таъмир туфайлидир. Ёки Чилонзор туманидаги 21 та уйдан 12 таси, Шайхонтоҳур туманидаги 4 та уйда ҳам худди шундай аҳволни кўриш мумкин. Яккасарой, Ҳамза каби туманлар ҳам бундай муаммолардан ҳоли эмас.

Айниқса, Собир Раҳимов, Чилонзор туманларида қишга тайёргарлик ишларининг суст бораётганлиги кишини ташвишлантирмай қўймайди. Нега шундай бўлаяпти?

Тошкент шаҳар коммунал хўжалик ишлари бирлашмаси бош директорининг биринчи муовини Ғаффор Норматов буни шундай изоҳлайди: қишга тайёргарлик ишларининг сустлашувига асосий сабаб, жойлардаги уй-жой коммунал хизмати мутасаддиларининг ўз ишига панжа орасида қараб келаётганлиги, шу-нингдек, қурилиш материаллари нархининг ошиб бораётганлиги туфайлидир. Мана шунинг учун ҳам зарур чораларни қўллаб келаяпмиз. Чунончи, Чилонзор туманидаги тўққизта ЖЭК бошлиғи, Собир Раҳимов туманидаги учта ЖЭК бошлиғи ўз вазифасини суиистеъмол қилганлиги учун эгаллаб турган лавозимидан озод қилинди. Қурилиш материалларига келсак, маблағ топиб, имкони борича таъмирлаяпмиз!..

Дарвоқе, биз жойларда бўлган маҳалла Ҳамза туманидаги 87 та уйнинг ярми таъмирдан чиқарилганлиги ҳамда иситиш қувурларининг яроқсиз бўлиб қолганлиги туфайли («Ғалабанинг 40 йиллиги» кўчаси) 38, 39, 46, 47, 48-уйларда қувурларни янгилаш ишлари жадаллик билан бораётганлиги, бу ишда «Тошкомунэнергия», «Ўзптицпром», «Тошкентқурилиш» бош бошқармаси каби ташкилотларнинг ҳиссаси сезиларли бўлаётганлиги маълум бўлди. Худди шунингдек, Мирзо Улуғбек, Яккасарой, Сирғали туманларида ҳам 400 метрдан ортиқ қувурлар тўла янгиланган.

Ҳечдан кўра кеч бўлса-да, бу хайрли ишларнинг жадаллик билан бораётганлиги, яхшику-я, бироқ шу билан қишга тайёрмиз, — дейиш қийин-да! Ахир юқорида таъкидланганидек, жорий таъмирлаш, яъни эшик ва ромларга ойна қўйиш, томлардан чакки ўтмаслигининг олдини олиш каби муҳим ишларни бажариш асосан ёзда қилиниши зарур-да!

Келинг, яна далилларга мурожаат этайлик: шу йилнинг ўзида иситиш қувурларининг ишдан чиққанлиги туфайли бир ярим минг тонна қувур янгиланган. Шу кунгача 25 минг квадрат метр ойна қўйилиш ўрнига, бор-йўғи 11 минг квадрат метрга қўйилган. Шунингдек, уйлардаги яроқсиз ҳолга келиб қолган 2 минг 500 та эшик-деразаларни янгилаш кўзда тутилганлигига қарамай, бу долзарб иш ҳам ўлда-жўлда қолиб келмоқда.

Тошкент шаҳар коммунал хўжалик ишлари бирлашмаси директорининг биринчи муовини Ғаффор Норматовдан бу ҳақда сўраганимизда — ўтган йили бор-йўғи 200 тонна қувур алмаштирган бўлсак, жорий йилда 1,5 минг тонна уддаланди, — дейди. — Лекин эшик ва ойналарни алмаштириш, янгилаш масаласи бизнинг ҳам энг муҳим муаммоларимиздан бирига айланиб қолаяпти. Негаки, ҳар йили давлатнинг қанчадан-қанча маблағи сарфланишига қарамай, жойлардаги маҳалла қўмиталари, уй-жойлардан фойдаланиш бошқармалари бошлиқлари ҳамда «ЖЭК»дагиларнинг эътиборсизлиги туфайли ойналар синдирилиб, эшиклар бузиб ташланмоқда...

Нима ҳам дейиш мумкин. Аҳоли уйларнинг таъмир талаблигидан, иситиш шохобчаларининг талабга жавоб бермаётганлигидан гапирса, шаҳар коммунал хўжалик ишлар бирлашмаси ҳамда жойлардаги ЖЭКларнинг мутасаддилари юқоридаги эътирозларни кўндаланг қўйса, менимча, изоҳнинг ҳожати бўлмаса керак. Лекин барибир ҳақли эътирозга асос бор. Чунки кузатишлар натижаси шуни кўрсатмоқдаки, таъмирталаб уйларнинг аксарияти корхона ва ташкилотлар тасарруфидаги бинолар эмас, балки аҳоли истиқомат қилаётган уйлар ва мавзелардан иборат. Шундай экан, ҳозирги шароитда ўзимиз истиқомат қилаётган уйлар ёки мавзелардаги ҳар бир нарсага ўз мулкимиз нуқтаи назаридан ёндошсак, фойдадан ҳоли бўлмасди. Ахир, қачонгача биров қилиб беради, кимдир бу ишга масъул деган тушунча билан яшаш мумкин?

Гап таъмирлаш ва иситиш тизимлари хусусида бораркан, шу ҳақда яна бир мулоҳаза бор. Юқорида қувурларни алмаштириш борасида ўтган йил ва жорий йил таққосланиб, яъни ўтган йилда 200 тонна, ҳозир эса 1,5 минг тонна иситиш қувурлари алмаштирилиб, янгиланганлиги таъкидланди. Бир қарашда мутасаддиларнинг ишга яқиндан ёндошганлиги кўзга ташланса-да, лекин нега йилдан-йилга қувурлар тизими тез ишдан чиқаётганлиги кишини ажаблантиради. Мутахассислар эса шаҳардаги мавжуд иситиш қозонхоналарида кислота ҳамда тузларнинг керакли меъёридан ортиб кетганлигининг оқибатидир, — дейишмоқда. Назаримда фақат қувурларни янгилаш билан кифояланмасдан, иситиш қозонлари таркибидаги моддалар меъёрини керакли даражага келтиришни мутасаддилар уйлаб кўрадиган вақт ҳам келганга ўхшайди.

Умуман, Тошкент шаҳар коммунал хўжалик ишлари бирлашмаси масъул ходимларининг фикрига кўра, уй-жойларни қишга тайёрлаш ишлари шу ойнинг биринчи ўн кунлигида якунланиши режалаштирилган. Шунингдек, долзарб ишнинг бориши доимий назоратга олиниб, ҳар куни бу борада қилинган ишлар таҳлил этилаётганлигини ҳам алоҳида қайд этишди.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, белгиланган кунга ҳам ҳеч қанча қолмади. Аммо кўзланган мақсадга эришилармикин? Таҳририят бу мавзуга яна албатта қайтади.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ,
Козим ЎЛМАСОВ,
«Адолат»нинг махсус мухбирлари.

● *Маҳалла — оила — мактаб*

ДАСТУР ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ

Пойтахтдаги Юнусобод туманининг «Янгиариқ» маҳалласида ёш авлод тарбиясига оид долзарб муаммоларга бағишланган илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Анжуманни Юнусобод тумани ҳокимлиги, 96-мактаб маъмурияти ва туман ички ишлар бошқармаси биргаликда ташкил этдилар. Тадбир «Маънавият, ватанпарварлик ва соғлом турмуш», «Оила, мактаб ва маҳалла ҳамкорлиги», «Ёш авлодни тарбиялашда ҳуқуқий тарбиянинг тутган ўрни» каби масалаларга бағишланди.

Маълумки, ёш авлоднинг ҳар томонлама баркамол бўлиб етишишида унинг хулқ-атвори ва ахлоқ-одоби асосий мезон ҳисобланади. Одобли инсонлар кўп бўлган жамият гуркираб ўсади ва халқи фаровонликка юз тутади. Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси, ўқитувчилар малакасини ошириш республика институти ҳамда «Маҳалла» жамғармаси ҳамкорликда ёш авлодни тарбиялашда «Маҳалла — оила — мактаб ҳамкорлиги» дастурини ишлаб чиқдилар.

Конференцияни Юнусобод тумани ҳокими Тошмат Маҳамедов очди. «Янгиариқ» маҳалласи оқсоқоли, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби Кабир Комилов бу ерда олиб борилаётган ташкилий, оммавий, тарбиявий ишлар натижасида бирмунча ютуқларга эришилаётганлигини таъкидлади. Жумладан, маҳалла аҳолиси, айниқса ёшлар орасида безорилик, ҳуқуқбузарлик ва жиноят содир этиш ҳоллари кейинги пайтда кескин камайганлиги — мактаб ва маҳалла аҳлининг самарали меҳнати туфайлидир. «Янгиариқ» маҳалласида 1200 дан ортиқ оила, 15 дан ортиқ миллат вакиллари иноқ яшайдилар. Ҳар бир оила ўз фарзандининг соғлом, меҳнатсевар ва одобли бўлиши, хизмат жойида обрў қозониши билан маҳалла жамоасининг эътиборига сазовор бўлишни ҳам ният қилади. Шуниси диққатга сазаворки, маҳалла жамоатчилиги ҳар бир оила аҳволидан хабар олиб туриш билан бирга маҳаллада жойлашган мактаб, болалар боғчалари билан ҳам алоҳида иш олиб борадилар.

Анжуман қатнашчилари, республика умумтаълим мактаблари, турар жойлар ва маҳаллаларда болаларни тарбиялашда ота-боболаримиз тажрибасини кенг қўллаш зарурлигини таъкидладилар. Чиндан ҳам, миллий ва тарихий меросимизга, ўзбек халқ педагогикасига суяниб, ёш авлодни тарбиялашда ота-боболаримиздан қолган ҳунарларни ўрганиб янада самарали натижаларга эришиш мумкин.

Анжуманда ўқувчиларнинг билим савиясини ошириш мақсадида турли олий илмгоҳлар билан ҳамкорлик алоқасини кучайтириш, инглиз тили чуқур ўргатиладиган ва иқтисодга мослаштирилган синфлар ташкил қилиш таклиф қилинди.

Конференцияда қайд қилинганидек, бундай илмий-амалий конференциялар «Маҳалла — оила — мактаб ҳамкорлиги»ни кенгайтиришга, ёшларимизнинг яхши инсон бўлиб етишишларига хизмат қилади.

Дилфуза АМИНОВА,
«Адолат»нинг жамоатчи мухбири.

СУРАТДА: Фарғона вилоятининг Олтиариқ туманидаги «Зулайҳо» чорва-фермер хўжалиги бошлиғи Зулайҳо Ғаниева қизи Гулбаҳор билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

● *Фан оламида*

ФИЗИКЛАР АЛОҚАЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАШМОҚДА

Тошкентда, Ўзбекистон Фанлар академиясининг электроника институтида электрон физика бўйича биринчи Республика конференцияси иш бошлади. Конференция ташкилотчилари анжуманда иштирок этишга хорижий касбдошларини, Россия, Украина, Япония, Германия ва Болгариядан таниқли физик олимларни таклиф этдилар.

Конференцияни очиш чоғида электроника институтининг директори, академик, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг аъзоси Ўткир Расулов айтганидек, бу илмий учрашувнинг мақсади — бир вақтлар академик Убай Орифов, унинг илмий сафдошлари ва шогирдлари томонидан яратилган ҳамда бутун дунёга машҳур бўлган Ўзбекистон электрон физика мактабини янада ривожлантириш ва унинг обрўсини ошириш, шунингдек, алоқаларни мустаҳкамлаш, бошқа илмий институтлардаги, яқин ва олий хориждаги физик олимлар билан ахборотларни айирбош қилишдир.

● *Эл соғлиги-юрт бойлиги*

САРАТОН КАСАЛЛИГИНИ ДАВОЛАШ ЙЎЛИДА

Шифохонада тузуккина муолажа олаётган бемор даволанишдан бош тортиб, табибга борди. Соғлиғини тезроқ яхшилаш учун қилган бу иши аввалига унга анча маъқул келгандай бўлди. Бироқ, вақт ўтиб, ҳеч бир натижа чиқмади. Аҳволи янада оғирлашди. Оқибатда олдингидан ҳам ёмон аҳволда аввал даволанаётган жойи — Республика Фанлар академиясининг онкология ва радиология институти клиникасига қайта мурожаат этишга мажбур бўлди.

— Гарчанд бундай ҳоллар онда-сонда рўй бериб тураётган бўлса ҳам катта қийинчиликларни келтириб чиқармоқда, —

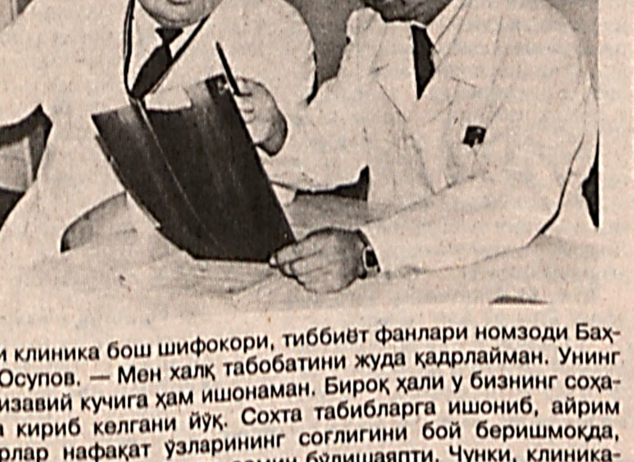

дейди клиника бош шифокори, тиббиёт фанлари номзоди Баҳром Юсупов. — Мен халқ табобатини жуда қадрлайман. Унинг мўъжизавий кучига ҳам ишонаман. Бироқ ҳали у бизнинг соҳамизга кириб келгани йўқ. Сохта табибларга ишониб, айрим беморлар нафақат ўзларининг соғлигини бой беришмоқда, ҳатто умрига, ҳаётига ҳам зомин бўлишаяпти. Чунки, клиникамизда бундай касалликка чалинган беморлар босқичма-босқич муолажа олишиб, шифокорларимизнинг назоратида бўлишади. Беморлар орасида ҳатто 15-20 йиллаб бўлса ҳам клиникамизга қатнаб, даволанаётганлари бор. Биз уларни муолажа қилишнинг турли усулларини йўлга қўйганмиз. Онкология касалликларини нур, кимё препаратлари билангина эмас, балки ноанъанавий усуллар, ўт ва гиёҳлар орқали ҳам муолажа қилаяпмиз. Кимёвий усул билан нурни қўшиб операция қилиш айниқса, касалликка чалинганларнинг умрига оз бўлсада мадад бўлмоқда.

— Бу касалликнинг олдида ҳали дунё тиббиёти ожизлик қилмоқда, — дейди институт директорининг биринчи ўринбосари, профессор Абдувоҳид Хўжаев. — Шундай бўлса ҳам уни бартараф этиш учун илмий изланишлар қизғин олиб борилмоқда. Уларнинг орасида фойдали томонга самара бераётганлари ҳам кам эмас. Айниқса, касалликни аниқлашнинг қулай йўллари вужудга келганлигини алоҳида эътироф этиш лозим. Уларнинг бирига иммунодиогностика ёрдам беради. У орқали бемордан олинган бир томчи қон кўриб чиқилиб, касаллик бир зумда аниқлаб берилади. Касалликнинг келиб чиқиш сабаблари турлича. Бироқ, унга режа билан яхши, тўлақонли овқатланмаслик сабаб бўлаётганлиги ҳам сир эмас. Қолаверса, бу касалликнинг келиб чиқишига 80 фоиз ташқи муҳитнинг таъсири сабаб бўлмоқда. Организмдаги 20 фоиз ички муҳитнинг таъсири билан одамлар шундай хасталикка чалинмоқда.

Институт клиникаси шифокорлари эндиликда беморларни даволашнинг босқичма-босқичли усулини олиб боришмоқда. Унинг беморларга ҳар томонлама қулай бўлишига алоҳида эътибор берилмоқда. Авваллари, ойлаб касалхонада ётган беморларга эндиликда 5-6 кунлик муолажа йўлга қўйилаяпти. Улар шу кунлар ичида даволанишнинг керакли курсларини олишиб, йил давомида 6-8 маротабагача клиникага ётишмоқда. Касалликнинг тури ва формасига қараб, даволаниш муддати турлича белгиланмоқда. Клиникадаги ишларни йўлга қўйишда институт олимларининг олиб бораётган изланишлари катта самара бермоқда. 14 фан доктори, 100 нафарга яқин илмий ходимни ўз ичига олган 800 кишилик бу жамоа ЎРФА мухбир аъзоси Наримон Муродхўжаев раҳбарлигида даволашнинг турли усулларини яратиш ва беморлар соғлигини муҳофаза қилиш ишлари қизғин давом эттирилмоқда. Институт олимлари ишлаб чиққан иккита янгилик эндиликда тажрибадан ўтказилмоқда.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: институт директорининг биринчи ўринбосари профессор Абдувоҳид Хўжаев (ўнгда) клиника бош шифокори, тиббиёт фанлари номзоди Баҳром Юсупов билан рентген анализини кўздан кечирмоқда; шифокорлар навбатдаги муолажага тайёрланишмоқда.

Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар.

Ойнаи жаҳонда

6 — 12 ноябрь

ДУШАНБА, 6

ЎзТВ I
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Мамонтчанинг онаси». Мультфильм.
17.40 **«Омилкор инсонлар».** Яккабоғ туманидаги «Мақсад» фирмаси фаолияти ҳақида.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 «Олтин куз». Кинодастур.
18.30 «Орзу билан». Хонанда Толибжон Тўраев куйлайди.
18.50 **«Сиҳат-саломатлик».** Илмий-оммабоп тележурнал.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Футбол шарҳи.
20.05 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **ЎзТВ хазинасидан. А. Дельмар. «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. Бош ролда — Халқ артисти Наби Раҳимов.**
23.30 Эълонлар.
23.35—23.50 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 **«Таҳлил».**
19.10 «Деҳқон ҳиммати».
19.40 «Зарафшон». Телефильм.
20.00 **«Ҳуқуқ ҳимоячилари».**
20.25 «Спорт-тайм».
20.55—22.15 «Четга оғиш ноль». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Сополда акс этган ҳаёт». Телефильм.

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20—21.40

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

ЎзТВ
23.20 «Вавака». Телефильм.
23.30 — 23.40 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Жаҳон географияси». Оммабоп кўрсатув.
21.40 Эълонлар.
21.45 Видео — «О».
23.25 — 23.30 Эълонлар.

ҚозТВ
7.55 «Ҳаёт йўли». Бадиий фильм. 9.15 Мультфильм. 9.30 «Турсунхон». Телефильм. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.45 Концерт. 11.05 Ҳужжатли фильм.
* * *
17.05 «Соҳибжамол». Телесериал. 65-серия. 18.00 «Гутен абенд!» Немис таҳририяти кўрсатуви. 18.30 «Бозор иқтисодиёти йўлидан». 19.00 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 47-серия. 21.00 Адабий кўрсатув.

СЕШАНБА, 7

ЎзТВ I
7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 А. Дельмар. «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
11.05 Немис тили.
11.35 «Синфдош». Тележурнал.
12.05 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб». Табобат ва руҳият.
12.35 «Волидангни рози қил». Мусиқий композиция.
13.05 «Кашф этилаётган имкониятлар». Янгиер ҳиссадорлик жамиятларидаги янгиликлар.
13.35—15.35 «Умидлар йили». Видеоканал.
***
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Бу дамлар ўхшар эртакка».
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Тараққиёт».** Публицистик кўрсатув.
18.40 Бир жуфт қўшиқ.
18.55 **Тарихнинг ўқилмаган саҳифалари. «Генерал аълнинг қисмати».** Телеочерк.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Той бола».
20.10 **«Вақт — ҳакам».**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Туркистон — умумий уйимиз».** Туташ томирлар.
22.05 **«Хотира».** Ўзбекистон халқ артисти Ҳабиба Охунова.
22.45 «Жадвалдан ташқари поезд». Бадиий фильм.
24.00 Эълонлар.
00.05—00.20 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:
18.30 «Мультфейерверк».
18.45 «Табиат дунёси». Оммабоп кўрсатув.
19.35 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.55 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.50 «Теле-ателье-шоу».
23.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
23.40—24.00 «Видеогид».

ЎзТВ III
17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Ҳайкалтарош Қуттимуродов». Телефильм.

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.20—21.40

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

ЎзТВ
23.20 «Бу ажиб дунё».
23.45 — 23.55 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.15 «Замандас» (қозоқ тилида).
21.05 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.05 «Монитор—Осиё». Тележурнал.
22.45 — 23.45 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи.

ҚозТВ
8.50 «ДАН назоратчиси». Бадиий фильм. 9.50 Мультфильм. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.40 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 47-серия. 11.10 «Адабиёт юлдузи»! Ҳужжатли фильм.
* * *
17.00 «Қайран она». Телевизион бадиий фильм. 18.45 «ДАН хроникаси». 19.00 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 48-серия. 21.00 Сайлов олдидан. «Парламентаризм сабоқлари». 2-кўрсатув. 21.25 Омонгелди Нурқосимов куйлайди. 23.20 Қозоғистон Республикасининг футбол бўйича кубоги.

ЧОРШАНБА, 8

ЎзТВ I
7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Жабрланувчиларнинг даъвоси йўқ». Бадиий фильм.
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
11.35 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Ҳабиба Охунова.
12.15 «Ассалом, япон тили!»
12.50 «Сўх дарёси бўйлаб». Телефильм.
13.05 «Оламни асранг!»
13.35—14.05 «Ишбилармон».
* * *
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Кичкинтой» устахонаси.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Тилга эътибор».**
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Чанг тароналари.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
20.00 **«Санъат олами».** Умрбоқий анъаналар. 1-кўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Инсон ва қонун».**
22.10 **Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Қорақалпоғистон Республикаси.**
22.50 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ҳожиакбар Ҳамидов ижро этади.
23.25 Эълонлар.
23.30—23.45 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Кичик дебют».
19.00 «Терапевтларнинг съезди».
19.30 **«Мусиқий меҳмонхона».**
20.30 «Тошкент оқшомида».
21.30—23.00 **«Кинематограф».**

ЎзТВ III
17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Устоз ҳақида сўз». Телефильм.

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.20—21.40

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

ЎзТВ
23.20 «Халқа формуласи». Телефильм.
23.30—23.40 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
22.40 Эълонлар.
22.45 — 23.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

ҚозТВ
7.50 «Хонанда керак». Бадиий фильм. 9.05 Мультфильм. 9.35 Қозоғистон телевидениеси хазинасидан. «Родничок» болалар хори концерти. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.40 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 48-серия. 11.10 Телефильм. 11.45 «До-мажор». А. Манғитоев симфонияси.
* * *
17.05 «Соҳибжамол». Телесериал. 66-серия. 18.00 «Инсон ва қонун». 18.30 «Томоша-тортишув». 19.00 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 49-серия. 21.00 «Балли, йигитлар!».

ПАЙШАНБА, 9

ЎзТВ I
7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Орзулар оғушида». Бадиий фильм.
10.10 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.40 «Нурафшон ўлка». Кинодастур.
11.25 «Фермер». Тележурнал.
11.50 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хор жамоаси концерти.
12.20 «Болалар меҳмонхонаси».
12.50 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
13.20—15.20 «Ёшлик» видеоканали.
* * *
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 **«Қўнғироқча».** Тележурнал.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Солиқ».**
18.30 «Наманганлик сеҳргарлар». Телефильм.
18.50 «Маърифатга чорловчи нур».
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 **«Санъат олами».** Умрбоқий анъаналар. 2-кўрсатув.
20.20 **«Юзма-юз».** Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, «Халқ бирлиги» ҳаракатининг раиси, академик Тўрабек Долимов билан мулоқот.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида».**
21.55 **«Сарви гулрў келмади...».** Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.
22.40 «Бошсиз чавандоз». Бадиий фильм.
00.15 Эълонлар.
00.20—00.35 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:
18.30 Видео янгиликлари.
18.45 «Теле-ателье-шоу».
19.00 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.50 «Оламнинг яратилиши». Оммабоп кўрсатув.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05—22.45 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Умр мазмуни». Телефильм.

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.20—21.40

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

ЎзТВ
23.20 «Оқ соя».
23.50—24.00 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Ҳамкорлик самаралари».
20.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.15 «Глобус».
21.45 Л. Якубовичнинг «Мўъжизалар майдони» Тошкентда.
22.30 «Кашфиётлар ва ихтиролар». Илмий-маърифий кўрсатув.
23.10 — 23.45 «Олам ва одам».

ҚозТВ
7.50 «Хотира». Бадиий фильм. 9.00 Мультфильм. 9.40 «Халқ хазинаси». 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.40 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 49-серия. 11.10 «Дўмбира Испанияда». Телефильм. 11.20 Қозоғистон юлдузлари концерти.
* * *
17.00 Мультфильм. 17.30 Ертай Абилтоев куйлайди. 18.00 «Йигит ва қиз», Дукеш Бойимбетов ва Гулжиян Дусинбинова. 18.30 «Оқшом тароналари». 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 50-серия. 21.00 «Имкон». Ёшлар учун кўрсатув. 21.30 Концерт. 23.20 «Мальборо мотор». Телешоу.

ЖУМА, 10

ЎзТВ I
7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Бошсиз чавандоз». Бадиий фильм.
10.35 Немис тили.
11.05 «Эзгуликка интилиб». Телеочерк.
11.35 Навоий вилояти Нурота тумани Маданият уйи мақом ансамблининг концерти.
12.15 «Соғлом авлод учун». Боғчаларда жисмоний тарбия.
12.35 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида».
13.10 — 14.25 Болалар учун фильм. «Қизил қор ёққанда».
***
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 **«Кичкинтойга хат келди».** Тележурнал.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Оламга саёҳат».** Кинокўрсатув.
18.45 Мусиқий дақиқалар.
19.00 **«Табаррук қадамжолар».** Амир Темур юбилейига.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 **«Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари».**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Эл тинчлиги йўлида».** Милиция ходимлари учун кўрсатув ва концерт.
22.35 «Барча постлар диққатига!». Бадиий фильм.
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.15 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.25 «Йигит билан қиз». Бадиий фильм.
20.30 «Самарали изланишлар».
21.00 «Д. Зокиров». Телефильм.
21.30 — 22.00 «5+1».

ЎзТВ III
17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Маркаколь — мўъжизакор кўл». Телефильм.
***

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.20—21.40

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

ЎзТВ
23.20 «Жонли сайёра».
23.50—24.00 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Кулгига нима етсин!». Ҳажвий кўрсатув.
21.15 Эълонлар.
21.20 Видео — «О».
23.00 Эълонлар.
23.05 «Автосалон». Автомобилларнинг янги моделлари.
23.25 — 23.35 «Даракчи». Ахборот кўрсатуви.

ҚозТВ
7.55 «Ўғилнинг қайтиши» Бадиий фильм. 9.10 Мультфильм. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.45 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 50-серия. 11.15 Мусиқий дастур.
* * *
17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 67-серия. 17.50 «Тянь-Шань арчаси». Телефильм. 18.15 Концерт. 18.25 «Давр талаби». 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 51-серия. 21.50 Катталар учун мультфильм.

ШАНБА, 11

ЎзТВ I
7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 «Париларнинг кузги совғаси». Бадиий фильм.
10.15 Болалар учун. «Қувноқлар давrasida».
10.45 «Мерос». Ҳайратий.
11.45 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
12.15 «Истеъдод». Хурсанд Шеров.
12.45 — 14.45 «Маънавият» видеоканали.
***
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Совға».
17.50 «Салом, ёшлар!».
18.20 **«Олам».** Маърифий кинодастур.
19.15 **«Оҳанглар оғушида».** Дам олиш кинодастури.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 **«Имкон чўққилари».** Гиннеснинг рекордлар оламида.
20.15 **«Оҳанглар оғушида».** Дам олиш кинодастури.
20.30 **«Ўзбекистон янгиликлари»** (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Юлдузли онлар».** Дам олиш дастури.
22.25 **«Тунги ёғду».** Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:
9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Табиат дунёси».
10.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.40 «Кинонигоҳ».
13.20 «Теле-ателье-шоу».
13.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
14.10 «Видеогид».
14.30 — 18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Менинг кучам».
19.25 «Янги иқтисод».
19.55 «Фазога йўл».
20.20 «Рок-сеанс».
20.50 — 22.20 «Кинематограф».

ЎзТВ III
17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Бобур». Телефильм.

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20—21.40

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

ЎзТВ
23.20—00.10 «Замира Давлетмуродова». Видеофильм.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 «Бизнес-мирас» (татар тилида).
10.40 «Олтин олма, дуо ол...».
11.10 «Кнопка». Болалар учун фильм.
11.40 — 12.10 «Суянч». Фуқароларни ижтимоий ҳимоялаш масалалари.
***
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.20 «Рангинкамон» (тожик тилида).
21.05 «Бу ажиб дунё».
21.25 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.35 «Дўстларимиз сайёраси».
22.15 «Интерпартнер».
23.00 — 23.10 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

ҚозТВ
7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 51-сересрия. 8.30 Мультфильм. 9.00 Болалар учун фильм. «Яшил орол». 10.05 Жонли сайёра. «Ер чизгилари». 11.00 «Янги номлар, таниш чеҳралар». 11.45 Телефильм. 13.00 Телекўргазма. 13.30 «Хотира архиви». 14.00 «Кўриниш». 14.30 «Балкон». Бадиий фильм. 15.50 Концерт. 16.00 «Мальборо-мотор». Телешоу. 16.20 Мультфильм. 17.20 «Инсон ва олов». 17.50 «Гутен абенд!». Немис таҳририяти кўрсатуви. 18.35 Республика кунига бағишланган байрам концерти. 19.30 «Қисқасини айтганда». 21.05 «Олтин дала». Телеомад. 21.55 «Курьер». Ҳарбий-спорт кўрсатуви. 21.25 «Қозоқтелефильм» кўрсатади. 23.20 Иртиш бўйида гала-концерт.

ЯКШАНБА, 12

ЎзТВ I
7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
9.00 **«Камалак».** Болалар учун кинодастур.
10.00 **«Ватанимга хизмат қиламан».**
11.00 «Санъат маскани». М. Уйғур номидаги Тошкент Давлат Санъат институтининг 50 йиллигига.
11.40 «Қувноқ стартлар» — Спортландия меҳмони. Ўзбекистон — Белоруссия.
12.40 «Сурнай наволари». Суннатилла Қорабоев.
13.10 — 15.10 **«Болалигим — пошшолигим».** Видеоканал.
***
17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 Мультфильм.
17.50 **«Томоша»** ахбороти.
18.05 Спорт хабарномаси.
18.15 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
19.05 **«Ойнаи жаҳонда...»**
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Панорама»** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 **«Якшанба оқшомида».** Мусиқий дастур.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ҳафтанома».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Учрашув».** Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Олимжон Салимов.
22.25 «Икки дил достони». Бадиий фильм.
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.25 **«Ҳафтанома».**

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:
10.00 Видео янгиликлари.
10.15 «Теле-ателье-шоу».
10.30 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.20 «Оламнинг яратилиши».
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 — 14.15 «Кинонигоҳ».
***
17.00 «Мультконцерт».
17.15 «Жаҳон географияси».
18.05 Эълонлар.
18.10 Видео — «О».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.25 «Постфактум».
20.35 Эълонлар.
20.40 Видео — «О».
22.20 Эълонлар.
22.25 «Кулгига нима етсин!». Ҳажвий кўрсатув.
22.50 «Компьютер — Осиё».
23.20 — 23.30 «Даракчи».

ЎзТВ III
17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Табиатга меҳр». Телефильм.
***

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20—22.55

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55—23.20

ЎзТВ
23.20 «Қирғовуллар». Телефильм.
23.30—23.50 «Панорама» (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». Мультфильм.
10.30 «Менинг кучам».
10.45 «Дарвоке...».
11.05 Телефильм.
11.25 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
13.05 «Булоқлар кўз очганда».
13.25 — 13.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
***
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Ёшлик оқшоми».
20.15 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.35 «Таклифлар ва ташрифлар».
22.05 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.15 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
23.00 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

ҚозТВ
7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 Мультфильм. 8.10 «Тоғлиқ». Телесериал. 7-серия. 9.00 «Янги номлар, таниш чеҳралар». 9.45 Болалар учун фильм. «Ойсулув ҳақида эртак». 10.00 «Кўкжияк» телеклуби. 10.50 «Энши болапан '5»». 13.00 «Товушлар музейи». 13.30 «Х» муҳити. 13.50 ««Водиллик келин». Бадиий фильм. 15.50 Миллий спорт турлари бўйича қишлоқ спорт ўйинлари. 16.30 «Каре сарам». Корейс таҳририяти кўрсатуви. 17.00 Халқаро объектив. 17.25 «Соҳибжамол». Телесериал. 68-серия. 18.15 «Сиҳат-саломатлик» дастури. 18.45 «Жаҳон спорти янгиликлари». 19.15 «Азия дауси» студияси. Сўнгги сўз. 20.00 Ҳафта якунлари. 20.55 «Кулги карвони». 1-бўлим. 21.55 Катталар учун мультфильм. 22.00 «Кулги карвони». 2-бўлим.

• Ўзбек турмуш тарзи

СУЛОЛА

Икки ёшида отадан айрилган етим боланинг ўсиб, улғайиб, бугун 85 ёшида 100 га яқин ўғил-қизга, невара, эвара, чевараларига бош бўлиб, иззат-икромда, эл-юрт эъзозида тетик юрганларини кўриб, сидқидилдан ният қилади киши: «Мен ҳам шу ҳазрати инсонга ўхшаб юрай!»

Ҳа, оддий инсон Тўхтамурод отанинг ҳаёти орзу қилса, ибрат олса арзийдиган, ўзбек миллий турмуш тарзининг улуғлигини ўзида мужассамлаштирган умр дафтаридир.

Инсоннинг боши — тегирмон тоши, деганларича бор экан. Ўтган даврда отанинг бошидан нелар кечмади. Биргина уруш йилларини олинг. Ўша халқимиз бошига мусибат тушган кунларда Тўхтамурод ота ҳам эл-юрт тинчлигини кўзлаб барча қатори Ватан ҳимоясига отланди. Руминия, Венгрия каби давлатларни душмандан озод қилишда қатнашди. Жангларнинг бирида қаттиқ яраланди. Ҳозир отахон биринчи гуруҳ ногирони. Уларнинг кўксиларини 12 та медаль ва бир қанча нишонлар безаб турибди. Тўхтамурод ота Президентимиз томонидан чиқарилган «Жасорат» медалини кўрсатиб, «Ҳаммасидан ҳам менга шу нишон маъқул», дейди. Негаки, у ўзимизнинг нишонимиз, биз орзу қилган, курашган мустақил мамлакатимизнинг тақдирномаси.

Тўхтамурод ота, табаррук 71 ёшларини қаршилаган Меҳрихон аяларнинг қувончлари чексиз. Аҳил, бир-бирларига меҳрибон, 12 фарзанд уларни ер-кўкка ишонмайди.

Тўхтамурод Қосимов 1930 йилда ўз фаолиятини тижоратдан бошлаган. Урушдан кейин ҳам ўз касбига қайтди. Узининг кўп йиллик ҳалол меҳнати, одамохунлиги билан эл-юрт ҳурматига сазовор бўлди. Эл-юртга қилган хизматлари учун бир қанча фахрий ёрлиқлар ва «Савдо аълочиси» нишони билан тақдирланганлар.

Оилада 8 қиз ва 4 ўғил. Уларнинг барчаси олий маълумотли, невара-эваралари ҳам ўқимишли. Биз шу оиланинг бош фарзанди Назминиса опа Мирзахўжаева, Султонмурод ака Қосимов ва уларнинг умр йўлдоши Фатилатхон опа Қосимова билан суҳбатлашдик.

Фатилатхон опа келин бўлиб тушган Тўхтамурод ота хонадони ҳақида гапираркан оғзидан бол томди:

— Мен катта оилага келин бўлиб тушдим. Ойимлар ажойиб пазандалар, мен улардан, аввало, ширин таомлар қилишни ўргандим. Дадамлар ва ойимлар мени келин сифатида эмас, ўзларининг қизлари қатори кўришади. Фарзандларим ойим ва дадамларга ўхшаб табаррук бўлиб юришларини орзу қиламан.

Саида тил-адабиёт ўқитувчиси, Мухтабар боғча мураббияси, Муҳайё, Рустам турли касб эгалари.

Султонмурод, Жўравой, Равшанлар ҳам ота касбини танлашган. Ҳаммалари халқимизга муносиб хизмат қилиб келмоқдалар.

Менга Тўхтамурод ота умр йўллари ҳақида гапириб берар эканлар, шу кунларга етказган Аллоҳга ҳамду-санолар айтдилар.

— Ҳукуматимизнинг бизларга қилган ғамхўрликлари учун миннатдормиз. Меҳрихон билан 43 йилдан бери қўша қарияпмиз. Худога шукур, фарзандларимизнинг барчаси ўқимишли-тарбияли. Уларнинг барчаси йиғилса, ҳовлига сиғмай кетамиз. Ўша куни мен учун тўй бўлиб кетади.

Шукур, меҳнатларим зое кетмади. Хаж сафарига бориш ҳам насиб қилди. Юртимизнинг эртаси буюклигига ишончим комил, негаки, одил сиёсат бўляпти.

Фарзандлар меҳрибон ота-оналар ҳол-аҳволидан тез-тез хабар олиб туришади. Айниқса, невараю эваралари келишганда буваю-бувилари севинч ёшларини тутишолмайди... Уларда сулола давомини кўрадилар-да.

Юртимиз ифтихори бўлган файзли пиру-бадавлат ўзбек оилалари кўпаяверсин.

Оқил АБДУАЗИМОВ.

Суратда: пиру бадавлат оила аъзолари. Козим УЛМАС олган сурат.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

— 9 ёшли ўғлим билан поездда кетаётгандик. Болага билет олинмаган деб менга жарима солишди. Шу тўғрими?

М. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
Андижон вилояти.

— Бу ҳақда Ўзбекистон Республикасининг яқинда кучга кирган «Маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги қонунининг 144-моддасида аниқ тушунтирилган. Унда белгилаб ўтилганидек, агарда 5 ёшдан 10 ёшгача бўлган болалар поездда билетсиз юришса, уларнинг ота-оналарига энг кам иш ҳақининг бешдан бир қисми миқдорида жарима солинади. Фарзандингизни поездда чиптасиз олиб юрганлигингиз учун сиздан жарима ундирилиб, тўғри қилинган.

***

— Мен яқинда ишхонамизда бўлган мутахассислар қисқариши туфайли ишдан бўшадим. Энди пенсияга чиқсам бўладими?

Р. ЮСУПОВ,
Самарқанд шаҳри.

— 1994 йилнинг 1 июлидан кучга кирган «Пенсия тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунида умумий асосларда пенсия тайинлаш учун талаб қилинадиган ёш белгилаб берилган. Шунга мувофиқ пенсияга чиқиш учун эркаклар 60 ёшга, аёллар эса 55 ёшга тўлган бўлишлари керак. Агар қонунда белгиланган талабларга жавоб берсангиз сиз ҳам пенсияга чиқишингиз мумкин.

***

— Мен 6 фарзанднинг онасиман. Кўп болали бўлганлигим учун нафақа олиш мумкинми?

Г. ИБРОҲИМОВА,
Сурхондарё вилояти.

— Албатта. Ўзбекистон Президентининг 1994 йилнинг 16 июнидаги «Болали оилаларга давлат томонидан ижтимоий тизимни такомиллаштиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонига биноан сизга олти фарзанднинг онаси бўлганлигингиз учун ҳар ойда энг кам иш ҳақининг 50 фоизи ҳисобида нафақа тўланиши керак.

***

— Турмуш ўртоғим билан ажрашганман. Кейинги пайтда у фарзандимиз учун алимент тўламай қўйди. Суриштирсам, ишдан бўшаб кетган экан. Боламга алимент ундириш учун қаерга мурожаат қилсам бўлади?

Г. НОСИРОВА,
Қашқадарё вилояти.

— Албатта, бундай муаммолар ҳозир айрим аёлларни қаттиқ ташвишга солмоқда. Узининг фарзандига алимент тўламай, моддий ёрдам беришдан қочиб юрган шахсларнинг масаласини туман суди ҳал қилиб беради. Бунинг учун суд чиқарган қарор билан бирга ижро ҳужжатларини олиб, ўзингизга тегишли туман судига боришингиз керак. У ердан сизга амалдаги қонунлардан келиб чиққан ҳолда суд ажрими чиқариб берилади. Шундан сўнг, ажримга мувофиқ, милиция алимент тўловчига қидирув эълон қилади ва уни топиб, тўланиши лозим бўлган алиментнинг ҳаммасини ундириб беради.

ЙЎҚ, ДАРСЛИККА КИРМАЙМАН, УКАМ

Ҳажвия

[illegible]

Салим Тошмат ҳикоясини бошлади:

— Шунақа қилиб, икки марта «йиқилдим» мандатдан. Шу икки йил ичида кимлар ўқишга кирмадию...

Учинчи йили ижарада турадиган хоначамда шипга қараб хаёл суриб ётарканман, бир шумлик калламга келиб қолди, денг. Қўшнимиз бор эди, бир каттаконни қоп-қора «Волга»да олиб юрарди. У даврда қора «Волга»ни биласиз. Ўша одамни секин ийдириб мени имтиҳонолди консультацияларига олиб бориб, олиб келишга кўндирдим. Шофёрга нима, пул бўлса бас-да. Эрталаб у хўжайинини ишга ташлаб, мени консультацияга элтади, маълум соатда уйга қайтариб олиб кетади. Оппоқ кўйлак кийиб, қора галстукларни тақиб олганман, қоматдан ҳам бор. Тушдан кейин бўлса писибгина бир кишиникига гувала қуйишга жўнайман. Шофёрга пул тўлаш керак-да.

Орадан уч-тўрт кун ўтиб, кўпчилик менга ҳуркиброқ қарай бошлади. Тағин икки кундан кейин битта домла чидамади шекилли, машғулотдан қайтаётганимда зипиллаб ёнимга келди. Каминани қора «Волга» кутиб турарди.

— Қалай, соғлиқларингиз яхшими? Тайёргарлик яхшими? — сўради у хўрозқанд ялаб мақтанган боладай. Кўз қирини машинадан узмасди.

— Раҳмат, — дедим виқор билан.

— Танишиб қўяйлик. Мен сизларга дарс бераман. Ҳозир консультацияга қатнашаётганим йўғ-у...

— Мен Салим Тошматовман, фалончининг жияни бўламан, — битта буюк одамнинг исм-фамилиясини айтиб юбордим. — Опаларининг ўғлиман.

Домла шошиб қолди ва бидирлади:

— Ие-ие, бир оғиз айтмаганларини қаранг! Яхши-яхши. Агар ёрдам керак бўлса айтаверинг!

— Ёрдам керакмас, — дедим гердайиб ва машинага ўтириб эшикни қарсиллатиб ёпганча жўнавордим.

Шунақанги шумлик қилиб десангиз, укам, ўқишга кириб кетдим. Дарров старосталикка сайлашди. Баҳолар аъло, ҳалиги, кинодагига ўхшаб студент, жамоатчи, комсомол... понимаете...

Аммо лекин бир куни нақд жар ёқасидан қайтдим-да. Ректор чақиртирибди. Ўқув юртимизга мен номини сотган «тоғам» — буюк одам келган экан! Энди тасаввур қилинг-а! Бир кўнглим шартта қочвормоқчи бўлдим, бироқ унда ҳаммаси тамом дегани. Э, нима бўлса бўлар дедиму шумшайиб ректорнинг хонасига кирдим. Буюк одам жуда басовлат киши экан, эшик тагида қалтираб турибман.

— Қалайсан, жиян? — деди буюк одам ёнимга келаркан. — Ўқишга тушиб кетдинг. Қийналмаяпсанми?

— Йўқ, — дедим зўрға, бўйнимга болта тушадигандай қунишиб.

Буюк одам тўсатдан:

— Бўпти, бардам бўл, — деди қўлини елкамга ташлаб. — Ёзган иншонгни кўрдим. Яхши...

Мен шер қафасидан қутилган қуёндай ўзимни ташқарига урдим.

— Э, зўр экан! — хитоб қилди адибнинг ҳикоясини мия магнитофонига жойлаган Шоаҳмад. «Домланинг оддий суҳбати ҳам ҳикоя!» дея кўнглидан ўтказди кейин. — Аммо нима учун дарсликка кирмайман...

— Сабаби шуки, — деди адиб тиззалари кўзини уқалаб, — адабиёт бўйича ёзма, оғзаки имтиҳонлардан «уч» олганимда қайси ёзувчи ёки шоир тушган бўлса ўшани роса койиганман. Энди бошқалар нима қилишини ўйлаб кўраверинг. Мана, дарсликка кирсам, ҳар куни мен тўғримда бирор нарсани билмай қолган нечта шалпангқулоқ койийди.

Вей, укам, бунақада сўкиш эшитавериб шишиб кетаман-ку! Йўқ, дарсликка кирмайман, укам!

Ориф ФАРМОН.

• Сабоқ

Кўплаб муштарийларнинг илтимосига кўра мусибат тушган хонадоннинг бажарилиши лозим бўлган арконлари ҳақида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг диний ташкилотлари билан ишлаш бўлими [illegible]

РУҲИМИЗ ШИЖОАТИ БЕҒУБОРЛИКДА

[illegible]

...син, сизга сабр-бардош берсин дейишдир. Бунга қўшимча, ҳар ким яна ўз билганича азадорнинг кўнглини кўтариши мумкин. Асосий мақсад, бошига мусибат тушганларнинг қайғуларини бироз бўл... [illegible]

...ру савобдин маҳрум бўлинади. Бинобарин, пайшанбалик, якшанбалик деб худойи қилиш, катта қозонларда ош бериш хурофий одатлардандир.

Оламдан ўтган одамни бир марта... [illegible]

...аъло нур бўларди.

Тўй, марака, таъзия маросимларини олинг. Ортиқча дабдаба, исрофгарчилик инчунун? Ваҳоланки, Аллоҳ Қуръонда шундай деб огоҳлантиради: «Исрофгарлар шайтоннинг биродарларидир». Демак, динимиз ҳар бир маросимни ихчам, иқтисод қилиб бор-йўққа, [illegible]

...жаноза ва дафнида қатнашиш. Бундан кўриниб турибдики, таъзияда марҳумнинг қариндошларига таъзия билдириб, унинг ҳаққига раҳмат ва мағфират сўраб, дуо қилиш етарли. Бу борада қабул қилинган фатвода баён этиладики, баъзи уламоларнинг айтишича, энг яхши таъзия лафзи Аллоҳ, яъни вафот қилганларни мағфират қилиб, ўз раҳматига олган бўл... [illegible]

— Диний маросимларда ҳаддан зиёд хайр-эҳсон қилиниши шарт эмас. Бундай пайтларда ҳар бир мусулмон ўтганларнинг руҳи покини ёд олиб, савоб учун нима зарар-у, нима зарур эканлигини англамоғи лозим. Тўғрими?

— Тўғри. Умуман хайр-эҳсон қилиш мустаҳаб амаллардандир. Акс ҳолда аж... [illegible]

...нинг шижоати беғуборликда. Беғуборлик иймон-эътиқодда, мусулмончилик ахлоқ-одобларига, шариат талабларига риоя қилишдадир. Аллоҳ, ҳеч биримизни ҳидоят йўлидан адаштирмасин.

Расул РАҲМОНОВ
суҳбатлашди.

• Суд залидан

ТУРМАГА ҚАЙТДИ

Ўша куни Виктор соат 12 гача базўр чидади. Чунки жиғилдонни «заправка» қилиши керак эди. Узи ишлайдиган «Автодормехбаза»дан чиқиб Қуйиліқдаги... [illegible]

— Пул йўқ, — дея жавоб берди Виктор.

— Қани, чиқар-чи!

— Пул йўқ!

Шунда Владимир Исматов Викторнинг юзига урди. Виктор ҳам қараб турмади. Муштлашув бошланди. Бир-бирини қувиб ариқ бўйига бориб қолишди. Ёқалашиб сувга тушиб кетишди. Виктор рақибининг сочидан маҳкам ушлаб бошини сувга тиқди. Нафаси қайтиб ҳолдан тоя бошлаган Исматов кечирим сўради. Бироқ Виктор уни ўлдирмоқчи эди, то Исматов жонсиз йиқилмагунча сувга бо... [illegible]

...милиция ходимлари етиб келишди. Улар Исматовга сунъий нафас олдириб ёрдам бермоқчи бўлишди. Бироқ фойдаси бўлмади.

Шундай қилиб, илгари ҳам судланган Виктор Чванов бир одамнинг бошини егач, Мирobod тумани судининг ҳукми билан тағин ўн йилни бўйнига олиб турмага қайтиб келди.

Забиҳилло МУҲАММАДЖОНОВ.

• Қадрият

ЖАННАТ ОНАЛАР ОЁҒИ ОСТИДАДИР

Қадим Бухоройи шариф яқинида Қасри Ҳиндувон қишлоғи бор. Буюк Хожа Баҳовуддин Нақшбанд таваллуд топган бу маскан пири комилнинг оналари Биби Орифа ҳурматларига Қасри Орифон деб аталиб келинмоқда. Бу она сиймосининг юксаклиги, халқимизнинг яратувчи зоти покни теран маънавий эҳтиром билан қадрлашига яққол мисол бўла олади.

Олти асрдан кўпроқ вақт ўтибдики, бу ерга зиёратга келувчилар энг аввало ҳазрат Баҳовуддиннинг оналари ётган ҳок жойдан зиёратни бошлаб, сўнг у кишига ўтадилар. Айтадиларки, бу удум Хожанинг ўзларидан қолган экан. У киши ҳар саҳар аввало волидайи муҳтарамаларини зиёрат қилиб, салом-алик қилгач, сўнг ўз юмушларига машғул бўларканлар. Шу-шу «ким менинг даргоҳимга келар бўлса, энг аввало онамни зиёрат қилсин» деган ақидага қатъий амал қилган эканлар. Фарзанднинг онага бўлган бундай чексиз ҳурматидан ларзага тушмай бўладими? Буюкларнинг буюклигига эришувининг сири ҳам мана шунда эмасми?

Ҳар гал Қасри Орифонга зиёратга борганимда, қалбимда мана шундай юксак инсоний туйғулардан, аёл, она бўлганим боис фахрланиш ҳисси тўлқинланса-да, лекин қалбимни аллақандай ички дард ҳам кемиради. Ҳўш, нечун дерсиз? Азалдан мусулмончиликда аёл ҳоки пойини (қабр маъносида) эр зоти босмас, деган тушунча мавжуд. Яъни аёл ётган жойга номаҳрамнинг назари тушмаслиги лозим. Узоқдан туриб, фотиҳа ўқимоқнинг ўзи кифоя саналади. Ҳозир эса...

Бундан 20 йиллар муқаддам ёшгина қизалоқлар эдик. Раҳматли онамиз бизни Баҳовуддинга зиёратга олиб борардилар. Шунда Қасри Орифонни зиёрат этиш чоғида оёқ кийимимизни ечиб, онахонлар қабри томон ўтишга рухсат этишарди. Бизга қўшилишиб борган акам ва ўғил болалар эса бизни пастда кутишарди. Эркак зоти у ёққа ўтмайди, азиз онажонлар ҳокини босиш увол дейишарди, шу даргоҳнинг улуғлари. Бугунги кунда эса эркагу аёл оёқ кийимларида бу муқаддас даргоҳга келиб, пул-тангалар сочиб, зиёрат қилишларини кўриб кўнглим зирқирайди. Ахир азизлар, бу ерда муқаддас инсонлар, буюкларни яратган волидайи муҳтарамалар ётишибди. Уларнинг қабрини топтаманг, бу ерга эҳтиёт, жуда эҳтиёт қадам босинг, дегим келади.

Орифа онажонимиз дафн этилган мозористонда бир йўла уч қабр бор. Булар Хожанинг холалари, Биби Орифанинг сингиллари — Валий Комилажон ва Биби Мусалламдирлар. Валий Комилажон Баҳовуддиннинг холалари бўлиб, Хожа у кишини оналари сингари эҳтиром этганлар. Зеро, бу волидаларнинг ҳар бирлари авлиё инсонлар ўтган. Ҳамиша номоз — ниёз билан машғул бу покдомон аёллар макон этган қасри Орифонга борганда пок ният, эзгуликлар истаб бормоқ керак. Ҳадиси Шарифда ҳам бекорга «Энг аввало онангизга, яна онангизга, яна бир карра онангизга, сўнгра отангизга салом айланг», дейилмаган ахир.

Сўз мулкининг султони Ҳазрат Алишер Навоий ҳам жаннат оналар оёғи остидадир, деб бежиз башорат этмаган.

Оналарнинг оёғи остидадир равзаи жаннату жинон боғи,
Равза боғин висолин истар эрсанг, бўл онанинг оёғин туфроғи.

Халқимиз ардоқлаган муқаддас удумлар бизнинг кунда мустақиллик туфайли ўз мавқеини, маъносини қайта тиклаётган экан, бу амалларга ҳушёр назар солмоқ ҳам фарз, ҳам қарзимиздир.

Моҳиба ҲАМИДОВА,
журналист.

• Инсон ва қонун

ЗИНОКОРЛИК ЖИНОЯТ ЭМАСМИ?

Лайло Андижондай сўлим гўшадан Камолни деб Бухорога келди. Бахтдан умидвор бўлиб, ота-она, ака-ука, ёр-биродарлар раъйига қарши борди. Камолга ишонди, суянди, жондан суйди. Улар ширин-шакар ўғил-қизли бўлдилар. Фарзандлар боис тотувлашиб кетаётган оилага аста-секин совуқлик тушди. Камол қилиқ чиқара бошлади: салга қизишади, болаларнинг ўйин-кулгуси ёқмайди, ҳатто суйган таомидан ҳам айб топадиган бўлди. Ишдан уйга кеч қайтиш оддий ҳолга айланди. Кечалари келмайдиган одат чиқарди.

Лайло турмушларига учинчи киши аралашганини сезди. Орадаги совуқлик чуқурлашмаслиги учун ҳеч кимга лом-мим демади. Кимга ҳам дилини очсин? Ота-онасига дардини айтса, «Узинг пиширган ош, вақтида насиҳатга қулоқ солмадинг», дейишади. Камолнинг ишхонасига билдирса, у баттар тажанглашади. Қуни-қўшни, дугоналаридан маслаҳат олишга уялади. Дўст эшитса ачинади, бироқ «Бир эрнинг кўнглини ололмаган бўлсанг, баттар бўл» дея устидан куладиган ҳам топилиши аниқ. Лайло болалари боис чидади. Оиласини сақлаб қолишга ҳаракат қилди. Фарзандлари тирик етим бўлмаслиги учун аламини ичига ютди. Лайло Камолнинг бирдан ўзгариши сабабини излар, бунга ўзини ҳам айбдор сезарди. «Болаларга меҳримни бериб, отасини унутиб қўйдимми?» Оила ташвишлари билан ўзимга қарай олмадимми? Ўша аёлнинг нимаси мендан ортиқ экан? Наҳотки Камолнинг менга интилиши ҳавас бўлиб, у энди ҳақиқий муҳаббатга эришган бўлса?!» — деган ўй ич-ичимни тирнарди. Шундай ёлғизликдан дунё кўзига тор кўринган кунларнинг бирида...

«1995 йил 27 апрель кечаси соат 22 ларда Исмоил Алиев Бухоро туман «Ўрта Осиё» жамоа хўжалигининг Мошғарон қишлоғида яшовчи Лайло Мирзаеваникига келиб, ундан турмуш ўртоғи Камол Жўраевни топиб беришни талаб қилади. Лайло Мирзаева унинг уйда йўқлигини айтади. Шунда Исмоил Алиев шиша банкадаги сульфат кислотасини Лайло Мирзаеванинг устига сепади. Натижада Л. Мирзаеванинг баданига оғир даражали шикаст етади. Ухлаб ётган болалари — Шерали ва Умидаларнинг баданларига ҳам ўртача оғирликдаги ва соғлиги бузилишига сабабчи енгил тан жароҳати етказилади».

(Суд ҳужжатларидан).

Дард устига чипқон деб шунга айтишса керак-да! Руҳан қийноқлар устига жисмоний азоб ҳам қўшилади. Бироқ жиноятни очиш баҳонасида Камолнинг ҳам кирдикорлари очилди.

Аниқланишича, Камол Бухоро шаҳар 2-Шарқ даҳаси 15-уй, 7-хонадонда яшовчи Мавжуда Барноевага «ошиқу беқарор» бўлиб қолган экан. Ҳеч қаерда ишламайдиган бу аёл савдо-сотиқ билан шуғулланаркан. Оиласидан ажралган. Қарамоғида тўрт нафар вояга етмаган боласи ҳам бор.

Оналик иффати, Оллоҳнинг жазоси борлигини унутган Мавжуда Лайлонинг оиласига совуқчилик солгани етмаганидай, Камолни батамом ўзиники қилиб олиш режасини тузади ва Бухоро шаҳар, Октябрь 40 йиллиги кўчаси, 33/1-уй, 8-хонадонда яшовчи Исмоил Алиев билан жиноий тил бириктиради. Тўғрироғи, Мавжуда Исмоилни жиноятга бошлайди. И. Алиевга берган 40 доллар қарзини тўлашни талаб қилади. Қарздорда эса бунча пул бўлмайди. Натижада Исмоил ноилож Мавжуда қўйган шартга кўнади, яъни Камолнинг хотинини кўримсиз, бадбашара қилиш учун Галаосиё томон йўлга тушади...

Савол туғилиши табиий: Лайлонинг гуноҳи нима эди? Жим юргани, андиша қилганими? Мавжуда нима учун бундай тубанликка борди? Ахир Лайлонинг оиласи бузилиб, хонавайронлик даҳшатини, ёлғизлик азобини бошидан кечираётган эди-ку! Нечун, бир аёлнинг ўзи каби шўрлик фарзандларини тирик етим қилишга жазм этди экан? Камол-чи? Суйиб олган хотинига нега хиёнат қилди? Лоақал, пуштикамаридан бўлган ўғил-қизини ўйламадими?

Хўш, бу йўқотишлар учун ким жавоб беради? Ким жазоланади?

«Судланувчи Мавжуда Муҳаммедовна Барноева ва Исмоил Ражабович Алиев ЎзРЖК нинг 104, 105, 109-моддаларининг 2-қисми билан айбли, деб топилсин.

Судланувчилар М. М. Барноева, И. Р. Алиевлар ЎзРЖКнинг 50-моддасига асосан жазоларни қисман қўшиб 10 (ўн) йил муддатга озодликдан маҳрум қилинсин.

Судланувчи Барноева М. М. га нисбатан авф этиш тўғрисидаги 1995 йил 3 март Фармонининг 1-модда «Б» банди қўлланиб, у жазодан озод қилинсин.

Барноева Мавжудага нисбатан эҳтиёт чораси ўзгартирилиб, суд залидан қамоқдан чиқарилсин».

(Суд ҳукмидан).

Биз жиноят жазосиз қолмайди, деган ақидага ишониб келганмиз. Бироқ жиноятчи аёллиги учун жазосиз қолди. Фармон туфайли унинг айби авф этилди. Лекин шуни ҳам ҳисобга олиш керакки, баъзи бир жиноятчи аёллар кечиримга нолойиқдирлар ва улар жиноятчи эркаклардан ҳам қўрқинчлироқдирлар. Ваҳолонки, ушбу ишга раислик қилган Пешку туман суди раиси Б. Орипов ҳам бу жиноятни ваҳшийлик деб атади.

Суд ҳукмида асосий гуноҳкор эр Камол Жўраев ҳақида бирор фикрни учратмадик. Аслида бу жиноятнинг илдизи бориб, Камолнинг ҳаётга енгил-елпи қараганига бориб тақалмайдими?! Ахир, Камол оиласига хиёнат қилмаганида Мавжуда жиноятга қўл урмаган буларди. Уртада эндигина камолотга етадиган 25 ёшли Исмоил йигитликнинг гул даврида 10 йил қамоқ азобини чекмаган буларди.

Хўш, Камол нега хиёнат йўлига кирди? Ҳозирда кўпгина оилаларнинг бузилишига эркакларнинг ҳаётга енгил-елпи қараши сабаб бўлмаяптимикан?

Камол Жўраев жазосиз қолиши ҳеч ақлга тўғри келмайди. Маиший бузуқликларнинг олдини олиш тўғрисида жиддий ўйлаб кўрмас эканмиз, махсус қонунлар қабул қилмас эканмиз, юқоридаги сингари жиноятлар авж олаверади.

Шундай эмасми, азиз газетхон?

Гулнора САМИЕВА,
«Адолат»нинг ўз мухбири.
Дилором ҲАЛИМОВА,
«Адолат»нинг жамоатчи мухбири.

ТАШКИЛОТ
пул ўтказиш йўли билан
СОТАДИ:
2,3 мм. ли
ПОН паронити (прокладка материали),
подшипниклар,
шарикли ручкалар.
Подшипниклар етказиб беришп юзасидан шартномалар тузамиз.
Телефон: (3712) 33-41-47.

• Халқ анъаналари

Қўчқор уриштириш қадимга анъана. Халқнинг бу анъанаси тўй ва томошаларга, сайилларга файз бағишлайди.

Адолат
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.

Таҳрир ҳайъати: Анвар ЖЎРАБОЕВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Нажмиддин КОМИЛОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (масъул котиб), Турғунбой МАДИЁРОВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Файзи ШОҲИСМОИЛ (Бош муҳаррир ўринбосари), Чоржау АБДИРОВ, Шуҳрат АЛИМАТОВ.

Телефонлар:
Қабулхона — 33-41-89, 36-55-70
Котибият — 36-57-93
Бўлимлар — 36-56-71
Реклама ва эълонлар — 36-58-44.

Навбатчи муҳаррир - Қ.СОБИРОВ. Навбатчи—О. АБДУАЗИМОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди. Буюртма Г.— 0532

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП Матбуотчилар кўчаси-32.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6